

O wigilijnych potrawach na stole »2

Na Zaozlu i Wileńszczyźnie.
Rozmowy o życiu Polaków »9

Świąteczny spektakl w DKP »10

**Następny numer wydania codziennego
„K.W.” ukaże się 31 grudnia br.**

Świąteczna atmosfera na ulicach miasta. Wilno gotowe na świętowanie Bożego Narodzenia

Fot. Marian Paluszkievicz

Zanim nastąpi „cicha noc”, warto wybrać się na zwiedzanie uroczego Wilna, ogarniętego bożonarodzeniowym nastrojem. Miasto tradycyjnie przyszykowało mnóstwo świątecznych atrakcji, podbijających serca mieszkańców i turystów. Magia świąt w stolicy potrwa do 6 stycznia 2025 r.

»6-7

Renata Dunajewska: „Uważam pracę za drugi dom”

»14-15

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

Na Litwie nie zawsze opłaca się pracować?

»16-17

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brigitta Lapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik,
Justyna Giedrojc,
Rajmund Klonowski,
Anna Pieszko,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt),
Jolanta Balkiewicz — reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wileński“

Druk: VšĮ „Vilnijos žodis“

Nakład: 2500 egz.

*Materiałów niezamówionych
redakcja nie zwraca.*

*Redakcja zastrzega sobie pra-
wo do skracania i adiustacji
tekstów.*

*Za treść ogłoszeń redakcja nie
odpowiada.*

*Opinie Czytelników zawarte
w ich listach nie zawsze są
zbieżne z opinią redakcji.*

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

Fundacja
POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE
im. Jana Olszewskiego

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Projekt finansowany ze środków
Ministerstwa Spraw Zagranicznych w
ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy
za Granicą 2024 — regranting”.

Publikacja wyraża jedynie poglądy
autorów i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii
Prezesa Rady Ministrów i Fundacji
„Pomoc Polakom na Wschodzie”
im. Jana Olszewskiego.

Wigilijne potrawy na świątecznym stole. „Mamy coraz mniej czasu na gotowanie”

Anna Pieszko

Barszcz wigilijny z uszkami, pierożki z kapustą i grzybami, karp w galarecie, ryba po grecku, śledzie, kluski z makiem to tylko niektóre z obowiązkowych 12 potraw, które pojawiają się na naszych stołach w wieczór wigilijny. Przygotowanie wszystkich dań jest niemałym wyzwaniem dla zabieganej pani domu, dlatego w niektórych domach sięga się po gotowe rozwiązania.

— Przygotowanie faszzerowanego karpia czy nalepienie pierożków jest bardzo pracochłonne, nie mam tyle czasu, by spędzić go w kuchni. Dlatego zdecydowałam zamówić te dania w restauracji. Zamawiam już nie po raz pierwszy. Wiem, że restauracja ma jakościowe produkty, że nie dodają żadnych wzmacniaczy smaków, że dania są przygotowywane z zachowaniem wszelkich norm higieny. Również ceny w tej restauracji są bardzo przystępne, bo zdarza się, że w innych lokalach za to samo danie możemy zapłacić nawet trzykrotnie więcej. Tak dla przykładu, kilogram faszzerowanego karpia w jednej z restauracji na wileńskiej Starówce kosztuje nawet 90 euro — mówi wilenianka Ewa.

JESTEŚMY CORAZ BARDZIEJ ZAJĘCI

Jak zauważa Krystyna Zimińska, wicedyrektor Domu Kultury Polskiej w Wilnie, placówki, w której działa hotel i restauracja Pan Tadeusz, tendencje ostatnich lat wskazują na to, że z każdym rokiem jesteśmy coraz bardziej zajęci i nie mamy czasu na stanie przy kuchennym blacie.

— Czas tak szybko biegnie i ludzie są tak zajęci, że po prostu nie mają możliwości przygotować świątecznych dań, tylko wolą je zamówić. Zgłasza się do nas bardzo dużo chętnych, którzy zamawiają gotowe dania wigilijne. Nawet nie spodziewaliśmy się, że w tym roku będzie tyle zgłoszeń. Zauważam, że z każdym rokiem liczba zamówień wzrasta — wskazuje nasza rozmówczyni.

Najczęściej zamawiane są zestawy dla czterech, sześciu, ośmiu osób przygotowane od razu do postawienia na stół.

— Największą popularnością cieszą się oczywiście ryby: zamawiane są śledzie z różnymi dodatkami, karp faszzerowany, nadziewany, smażony, ostatnio można też zamówić węgorza w galarecie. Z innych tradycyjnych dań wigilijnych zamawiane są również pierożki z różnym nadzieniem: grzybami, kapustą, jabłkami, makiem — wymienienia Krystyna Zimińska.

UŁATWIENIE DLA PANI DOMU

Wigilijne potrawy przygotowane do postawienia na stole oferuje w Wilnie wiele restauracji.

— Najczęściej ludzie zamawiają dania rybne, śledzie w różnej postaci, rybę faszzerowaną, pierożki z grzybami. Naszą specjalnością są minikibiny z kiszoną kapustą i borowikami — może nie jest to tradycyjne danie wigilijne, ale jest chętnie zamawiane — mówi Ewelina, pracowniczka restauracji „Marcipanas”.

Restauracja oferuje gotowe zestawy z 12 dań, przygotowane dla 4- 5-osobowej rodziny. Cena zestawu w tym roku wynosi 155 euro. Są tu takie dania, jak filet z łososia z kremem cytrynowo-musztardowym, śledzie z suszonymi śliwkami, pierożki z grzybami, minikibiny z kapustą i borowikami, ryba po grecku, a także bakłażany faszzerowane pastą z orzechów czy roladki z cukinii z kremowym serkiem i suszonymi pomidorami.

Jak dodaje nasza rozmówczyni, gotowe dania są zamawiane coraz chętniej.

— Z pewnością jest to duże ułatwienie dla pani domu. Nie trzeba szukać produktów w zatłoczonych sklepach, a potem długo przygotowywać kolację. Zaś wolny czas można poświęcić rodzinie lub po prostu zwolnić tempo w tym dzisiejszym zabieganiu — podkreśla.

Przygotowanie dwunastu wigilijnych dań to prawdziwe wyzwanie **Fot. Marian Paluszkiwicz**

Premier rządu polskiego Donald Tusk we wtorek odwiedził Lwów, gdzie spotkał się z prezydentem Ukrainy Wołodymyrem Zełenskim Fot. EPA-ELTA

Tusk o wadze pozycji Ukrainy przed ewentualnym rozejmem

Premier Polski Donald Tusk mówił we wtorek we Lwowie, że choć docenia „dobrą wolę i dobre gesty niektórych liderów zachodnich”, to jego zdaniem ważniejsze od ustaleń dotyczących tego, co wydarzy się po ewentualnym rozejmie w Ukrainie jest to, jaką pozycję negocjacyjną będzie miał ten kraj, gdy dojdzie do rozmów.

Podczas wtorkowej konferencji prasowej Tuska i prezydenta Ukrainy Wołodymyra Zełenskiego obaj liderzy zostali zapytani czy podczas spotkania organizowanego przez szefa NATO Marka Ruttego faktycznie będzie dyskutowany pomysł wysłania do Ukrainy zachodnich wojsk po ewentualnym rozejmie z Rosją, oraz czy Polska popiera takie rozwiązanie.

Zełenski podkreślił, że najważniejszą kwestią jest to, że wszyscy przywódcy uczestniczący w spotkaniu będą rozmawiać o tym, jak politycznie i geopolitycznie wzmocnić Ukrainę. „Ważne jest to, żebyśmy mieli gwarancje bezpieczeństwa i żebyśmy wiedzieli, że to (...) nie będzie kopia memorandum budapeszteńskiego, (...) że to będą realne gwarancje bezpieczeństwa na przyszłość. Ukraina chce wiedzieć, na ile jest to możliwe” — powiedział ukraiński prezydent.

Tusk odparł natomiast, że jednym z najważniejszych zadań polskiej prezydencji będzie to, by nikt nie wyłamywał się z jednolitego frontu wsparcia Ukrainy. Zaproponował również, by nie spekulować na temat tego, co się wydarzy po zawarciu pokoju czy rozejmie. „Musimy wszy-

scy skupić się na tym, aby ewentualne rozmowy na temat rozejmu nie były prowadzone z pozycji siły ze strony rosyjskiej” — przekonywał.

Przypomniął, że wojny z reguły nie kończą się remisem. „Zazwyczaj ktoś bierze górę, ktoś musi ustąpić” — stwierdził. Dodał, że chciałby, by powszechnym punktem widzenia było to, iż Ukraina nie ma powodu, byt ustępować, bo to ona jest ofiarą napaści.

„Ja bardzo doceniam dobrą wolę i dobre gesty niektórych liderów zachodnich, którzy wypowiadają się na temat własnego zaangażowania po ewentualnym zawarciu rozejmu i pokoju, ale będę ich przekonywał, że dużo ważniejsze jest to, jak się zachowamy, zanim dojdzie do tych rozmów” — powiedział.

PAP

Imieniny

19 grudnia

Abrahama,
Anastazego,
Beniamina,
Bogumiła, Dariusza,
Eleonory, Grzegorza,
Kazimiera, Protazji,
Tymoteusza, Urbana

20 grudnia

Amona, Dagmary,
Dagny, Dominika,
Eugeniusza,
Krystiana, Makarego,
Teofila, Wincentego,
Zenona

Cytat dnia

„Proszę, nadal pamiętajcie szczególnie o ubogich, samotnych, powodzianach oraz siostrach i braciach z Ukrainy, umęczonej Ukrainy” — powiedział w czasie audiencji w Auli Pawła VI papież Franciszek zwracając się do Polaków.

Liczba dnia

2750 kilometrów

regionalnych dróg proponuje opodatkować resort łączności Litwy. Podatek mieliby zapłacić jeżdżące tymi drogami ciężarówki. Pieniądze uzyskane z tego podatku planuje się wykorzystać do remontów dróg i mostów.

Rejon wileński kontynuuje porządkowanie – samochody pozostawione bez opieki zostaną odholowane

Od 1 stycznia 2025 r. w Samorządzie Rejonu Wileńskiego zaczyna obowiązywać nowy porządek – pojazdy, które nie są doglądane i nie są eksploatowane, pozostawione w miejscach publicznych, będą odholowane.

Zdaniem mera Samorządu Rejonu Wileńskiego Roberta Duchniewicza musimy zostawić nieodpowiednie resztki przeszłości i iść do przodu, dążąc do powstania nowoczesnego, zrównoważonego Samorządu, który szanuje zarówno środowisko, jak i potrzeby społeczności.

„Ta nowa procedura jest konieczna, aby zapewnić wszystkim mieszkańcom rejonu wileńskiego czystsze, bezpieczniejsze i bardziej uporządkowane środowisko. Niekonserwowane samochody często stają się nie tylko problemem estetycznym, ale także przeszkodą dla społeczności. Zachęcamy mieszkańców do odpowiedzialnego dbania o swój majątek i zapraszamy do współpracy w tworzeniu atrakcyjnego środowiska do życia – mówi R. Duchniewicz.

Administracja Samorządu zorganizuje odholowanie samochodu w przypadku stwierdzenia, że samochód nie ma właściciela lub nie można go odnaleźć, nie można go zidentyfikować – nie posiada tablicy rejestracyjnej, numeru identyfikacyjnego (kodu lit. VIN) lub nie da się ustalić tych danych, a także gdy okaże się, że właściciel mógł się pozbyć samochodu i nie ma zamiaru się nim zajmować (np. wyjechał z kraju lub nie ma możliwości ustalenia jego lokalizacji) oraz gdy samochód

zostanie uznany przez przepisy za niezdatny do użytku (np. nie posiada ważnego przeglądu technicznego).

Przed odholowaniem pojazdu informacja na ten temat zostanie opublikowana na powiadomieniu informacyjnym pozostawionym na pojeździe, na stoiskach informacyjnych gminy oraz na stronie internetowej Samorządu vrs.lt.

Jeśli właściciel lub upoważniona osoba się zgłosi, samochód zostanie przewieziony na plac przechowywania, wpisany do rachunkowości pozabilansowej Samorządu i rozpocznie się procedura uznania go za majątek bez właściciela.

Wykaz nieeksploatowanych pojazdów przejętych przez Samorząd

będzie publikowany na stronie internetowej Samorządu.

Jeśli właściciel nie zostanie odnaleziony w ciągu roku, dokumenty zostaną przekazane do sądu w celu uznania go za majątek bez właściciela. Jeśli właściciel się zgłosi, zostanie mu on zwrócony, a procedura uznania go za własność bez właściciela zostanie wstrzymana. Jednakże osoba odbierająca będzie odpowiedzialna za odebranie go z miejsca przechowywania i pokrycie wszystkich kosztów z tym związanych. ■

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

Propozycja: więcej płatnych dróg, by je ratować

Ministerstwo Łączności proponuje rozszerzenie sieci płatnych dróg o 2 750 km lub 56 dróg, co zostało przedstawione Sejmowi we środę 18 grudnia.

Według władz odpowiedzialnych za infrastrukturę transportową, podatek drogowy od transportu komercyjnego, nie tylko na drogach głównych, ale także na drogach krajowych, zwiększyłby fundusze dostępne na poprawę warunków dro-

gowych. Zmniejszyłyby też szkody powodowane przez ciężkie pojazdy na drogach, które nie są dla nich zaprojektowane. „Widzimy i wiemy, że stan dróg nie poprawia się, mosty niszczej, a finansowanie nie rośnie. Musimy poprawić stan i odbudować mosty. Jedną z alternatyw jest rozszerzenie sieci płatnych dróg, zebranie tych funduszy i przekierowanie ich na poprawę infrastruktury i dróg” – powiedział

Tomasz Pilukas, doradca w Ministerstwie Łączności.

Tylko transport komercyjny, taki jak ciężarówki i autobusy między-miastowe, ma wnosić opłaty za korzystanie z dróg. Jeśli zmiany przejdą, to nie będą one zmartwieniem dla kierowców, którzy zostawili swoje auto bez nadzoru w miejscu publicznym w rejonie wileńskim. Od 1 stycznia 2025 r. będą one odholowywane. ■

Opr. A.K. na podst. BNS

PORT W KŁAJPEDZIE Ilość ładunków ze wschodu nadal spada

Podczas gdy Zachód i Litwa nakładają sankcje na Rosję i Białoruś, a port w Kłajpedzie nadal odnotowuje spadek ładunków ze Wschodu, staramy się znaleźć je w Azji Środkowej, powiedział Algis Latakas, szef zarządu portu. „Podejmujemy wysiłki, aby przyciągnąć więcej ładunków z tego regionu Azji — z Kazachstanu, Turkmenistanu, Uzbekistanu, Azerbejdżanu — do portu w Kłajpedzie” — powiedział w środę 18 grudnia dyrektor portu. Według niego tylko w tym roku przeładowano 139 tys. ton ładunków z Kazachstanu, czyli znacznie mniej niż w roku ubiegłym (263 tys. ton). „Tegoroczne liczby będą niższe. Trudno jest się dostać z Kazachstanu do Kłajpedy kolejną, ponieważ musimy koordynować działania z Rosją. W większości przypadków robi to strona kazachska” — wyjaśnił Latakas.

FINANSE Bank SEB połączy trzy banki bałtyckie w jeden

SEB Bank planuje połączenie trzech banków bałtyckich w jeden. Nowy połączony bank będzie miał siedzibę główną w Estonii oraz oddziały na Łotwie i Litwie. „Tworząc jeden, większy bank, Grupa SEB zamierza nadal pomagać klientom w rozwoju w regionie bałtyckim i uprościć zarządzanie bankiem. SEB będzie kontynuował swoją normalną działalność bankową we wszystkich trzech krajach bałtyckich — Estonii, Łotwie i Litwie” — czytamy w oświadczeniu banku. Sonata Gutauskaitė-Bubnelienė, prezes SEB Litwa, mówi, że bank działa jako jedna organizacja bałtycka od kilku lat, a teraz robi kolejny krok, dostosowując swoją strukturę prawną do modelu biznesowego. „To naturalny krok w celu zapewnienia dalszego rozwoju naszej działalności w regionie bałtyckim. Zmiana ta oznacza początek nowej i ambitnej fazy wzrostu, pozwalając

nam znacznie uprościć nasze procesy nadzorcze i sprawozdawcze. Oznacza to również, że będziemy mogli poświęcić więcej czasu i energii na potrzeby naszych klientów” — powiedziała Gutauskaitė-Bubnelienė.

WIZYTA Skvernelis omówił z polskimi partnerami wzmocnienie inicjatyw obronnych

W środę 18 grudnia przewodniczący parlamentu Saulius Skvernelis odwiedził Polskę, by omówić z przewodniczącym Sejmu RP Szymonem Hołownią i przewodniczącą Senatu RP Małgorzatą Kidawą-Błońską możliwości wzmocnienia dwustronnych inicjatyw obronnych. Jest to druga wizyta zagraniczna nowego szefa parlamentu. Przed wyjazdem do Warszawy Skvernelis zauważył, że jego wizyta w Polsce jest dobrym przykładem tego, jak strategiczne partnerstwo krajów się umacnia i staje się modelem współpracy regionalnej i międzynarodowej. Powiedział, że sąsiadnie kraje są ściśle powiązane nie tylko geograficznie, wspólną historią, walką o wolność i prawa, ale także wspólną wizją stabilności Unii Europejskiej, Morza Bałtyckiego i Europy Wschodniej.

TRANSPORT Wznowiono ruch na wyremontowanym wiadukcie w Trokach

W środę 18 grudnia wznowiono ruch na remontowanym wiadukcie na drodze z Wilna do Trok. „Wszystkie ostatnie prace na wiadukcie mają zostać zakoń-

czone do końca roku” — poinformowała spółka Via Lietuva. Remont wiaduktu nad drogą ekspresową Wilno–Orany–Grodno obejmował wymianę elementów konstrukcji nośnej, naprawę konstrukcji nośnej, montaż nowych sekcji deformacyjnych, bloków poręczy, pokrycie asfaltem płyt, wymianę barier, naprawę poręczy, wymianę płytek na zboczach i schodów na zboczach. Remont wiaduktu, który rozpoczął się w 2022 r., został przeprowadzony przez firmę Tilsta za łączną kwotę 2,6 mln euro. W tym roku Via Lietuva planuje zakończyć naprawę 30 mostów w złym stanie w kraju, za łączną kwotę około 71 mln euro w 2024 r.

FINANSE Commerzbank otworzył przedstawicielstwo w Wilnie

Commerzbank, jeden z największych niemieckich banków, oficjalnie otworzył we wtorek 17 grudnia przedstawicielstwo w Wilnie. Wzmocni ono powiązania banku z biznesem i zainicjuje możliwości finansowania handlu i projektów na Litwie, Łotwie i w Estonii, a także wzmocni jego obecność w regionie o rosnącym znaczeniu gospodarczym, podał bank. „Jesteśmy tam, gdzie potrzebują nas nasi klienci. Właśnie dlatego dostosowujemy się do międzynarodowej ekspansji i międzynarodowej sieci handlowej” — powiedziała Brigitte Rethier, szefowa działu klientów instytucjonalnych i sprzedaży bankowości transakcyjnej banku. „Litwa i region bałtycki doświadczyły w ostatnich latach dobrobytu gospodarczego. Nowe biuro to kolejny krok w strategii międzynarodowej ekspansji Commerzbanku” — czytamy w oświadczeniu banku.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.; Fot. ELTA, Žygmantas Gedvila; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Świąteczna atmosfera na ulicach miasta. Wilno gotowe na świętowanie Bożego Narodzenia

Justyna Giedrojc

— Wilno od dawna słynie z pięknych świątecznych dekoracji, jakie można podziwiać na ulicach w okresie bożonarodzeniowym. To przyciąga turystów zarówno z Litwy jak i z zagranicy — zapowiada Dovilė Aleksandravičienė, dyrektorka agencji rozwoju turystyki i biznesu Go Vilnius.

GLÓWNA CHOINKA MIASTA

Pierwszym miejscem, które warto odwiedzić w okresie świąt, jest bez wątpienia choinka na placu Katedralnym. Już drugi rok z rzędu można tu podziwiać naturalne drzewko ozdobione mnóstwem światełek.

W tym roku choinka o wysokości 15 m umieszczona jest w gigantycznej świątecznej bombce o wysokości 20 m. Szerokość kompozycji artystycznej sięga 16 metrów i wygląda zadziwiająco zarówno z daleka jak i z bliska. Miasto zapłaciło 119 tys. euro za świąteczne iluminacje i ozdoby choinki.

— Choinka pochodzi z miejscowości Bukiszki w rejonie wileńskim. Jest ozdobiona setkami bombek w kolorze złota oraz diodami imitującymi światło. Do jej oświetlenia wykorzystano ponad 20 tys. lampek LED, zaś długość girlandy świetlnej wynosi 7 km. Kompozycja jest otoczona specjalną platformą, przystosowaną dla osób z niepełnosprawnością ruchową — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Gabrielius Grubinskas z samorządu stołecznego.

Zaznacza, że świąteczna kompozycja odzwierciedla zasady zrównoważonego rozwoju.

— W ten sposób Wilno wita nadchodzący rok, kiedy będzie Europejską Zieloną Stolicą 2025. Blisko 80 proc. materiałów użytych do dekoracji głównej stołecznej choinki pochodzi z recyklingu — zaznacza Grubinskas.

■ Tradycyjnie na placu Katedralnym czynne jest Miasteczko Bożonarodzeniowe

PRESTIŻOWE WYRÓŻNIENIE

Wilno zostało także ogłoszone Stolicą Świąt Bożego Narodzenia 2025. Powiadomiła o tym Sieć Miast Bożonarodzeniowych (ang. Christmas Cities Network) ustanowiona przez Parlament Europejski. Sieć promuje kulturowe, społeczne i ekonomiczne wartości obchodów Świąt Bożego Narodzenia w całej Europie. Międzynarodowa komisja wyróżniła Wilno za zaangażowanie w pielęgnowanie świątecznej atmosfery oraz doceniła umiejętności miasta w łączeniu tradycji świątecznych ze współczesnymi innowacjami.

„To prestiżowe wyróżnienie potwierdza wyjątkowość wydarzeń i atrakcji w okresie Bożego Narodzenia. Świąteczne tradycje od dekad są pielęgnowane zarówno przez mieszkańców jak i gości miasta. Chcemy, by każdy, kto odwiedzi Wilno w okresie poprzedzającym święta poczuł kameralny, urokliwy klimat miasta. Cieszymy się, że nasze starania w zachowaniu tradycji i nadawaniu im co roku nowych kolorów zostały docenione przez międzynarodową komisję” — powiedziała Simona Bieliūnė, stołeczna wicemer.

Od kilku lat wileńska choinka przyciąga uwagę zagranicznych mediów. To jest najlepsza bezpłatna reklama dla stolicy Litwy.

— Obecnie w okresie świątecznym Wilno odwiedza około 100 tys. turystów. Szacujemy, że miasto jako Europejska Stolica Świąt Bożego Narodzenia przyciągnie jeszcze więcej gości z całego świata — mówi Dovilė Aleksandravičienė.

W tym roku wyróżnione zostały jeszcze dwa inne miasta. Celje w Słowenii otrzymało tytuł Europejskiego Miasta Bożego Narodzenia 2025, a miejscowość Noja w Hiszpanii została nazwana Europejską Wioską Bożonarodzeniową 2025.

ŚWIĄTECZNE ATRAKCJE

Jak zwykle, na placu Katedralnym otwarte jest Miasteczko Bożonarodzeniowe. Pięknie udekorowane stoiska oferują nie tylko świąteczne prezenty, ale też smakołyki. Pachnie tu grzańcem, cynamonem i pączkami. Miasteczko czynne będzie do 29 grudnia włącznie.

Ulicami, znajdującymi się w sąsiedztwie placu, kursuje świąteczny pociąg — kultowa atrakcja dla dzieci.

6.>>

Najpiękniej prezentuje się wieczorem, gdy świecące się na wagonach lampki tworzą niepowtarzalny klimat. Pociąg będzie jeździł do 6 stycznia włącznie. Wsiada się do niego przy placu Katedralnym, przy ul. Šventaragio 2, obok gmachu MSW. Podróż ulicami Starówki trwa 30 min, cena biletu — 6 euro. Dla pasażerów o wzroście poniżej 90 cm przysługuje darmowa przejażdżka. Od poniedziałku do czwartku i w niedzielę pociąg kursuje od godz. 12 do 20, w piątki i soboty od godz. 12 do 22.

Tradycyjnie w okresie świąt w Wilnie czynne jest lodowisko. W tym roku otwarto je w samym sercu Starówki — na placu Ratuszowym. Obok mieszczą się stragany z gorącymi napojami i przysmakami. Ślizgawka będzie czynna do 25 stycznia, od poniedziałku do czwartku oraz w niedzielę w godz. 10–22, w piątki i soboty w godz. 10–23. Bilet dla dzieci kosztuje 5 euro, dla dorosłych — 7 euro. Jedna ślizgawka trwa 45 minut.

Już po raz kolejny w okresie świąt na placu Kudirki czynny jest

■ Magia świąt potrwa do 6 stycznia 2025 r.

Bożonarodzeniowy skwer designu. Są tu stoiska z wyrobami jubilerów, projektantów odzieży, rzemieślników. W tym roku swoje wyroby autorskie oferuje 40 sprzedawców z Litwy, Łotwy, Estonii i Hiszpanii. Skwer designu będzie otwarty do 22 grudnia włącznie. W dniach 19, 20, 21 grudnia w godz. 11–19, 22 grudnia — w godz. 11–16.

Aby mieszkańcy Wilna i goście miasta mogli wybrać atrakcje na każdy gust, powstała świąteczna mapa. Interaktywną mapę w języku litewskim, angielskim, niemieckim i polskim można znaleźć na stronie: www.govilnius.lt/kaledos-vilniuje-2024.

Fot. Marian Paluszkiewicz

■ Wilno zostało ogłoszone Stolicą Świąt Bożego Narodzenia 2025

Bezpłatne edukacyjne czasopisma dla polskich dzieci i nastolatków!

Gdzie można spotkać młodych, którzy pielęgnują polskość i sprawiają, że polonijne środowiska tętnią życiem?

„COGITO DLA POLONII”

W „Cogito dla Polonii” — e-magazynie, który jest udostępniony w zasobach Polonijnej Biblioteki. Przekazuje on głos młodej Polonii, przedstawia osoby, które odnoszą sukcesy w środowisku polonijnym i na świecie, które działają, tworzą, które chcą być kolejnym pokoleniem Polonii. Tu polonijni nastolatki mogą zadebiutować, tu mogą opowiedzieć swoją historię, tu mogą zaprezentować projekty, nad którymi pracują.

Odkrywamy polonijne talenty z całego świata! Może ktoś z Twojego otoczenia jest jednym z nich — redakcja zaprasza do kontaktu i współpracy. Ale na tym nie koniec. Gdzie młodzi znajdą pomocne materiały, które przydadzą się na lekcje w polskiej szkole i nie tylko? Również w „Cogito dla Polonii”. Ten magazyn przybliży polską historię, kulturę, sztukę, podpowiada, jak pisać wypracowania, jak uczyć się gramatyki języka polskiego, pomaga przygotować się do egzaminów w polskiej szkole, a także przybliży postaci znanych Polaków i zaprasza do odkrywania Polski na nowo. Ta wiedza przyda się nie tylko do szkoły, ale i w codziennym życiu. To czasopismo inspirowane do działania i pomaga w nauce, zachęca do doskonalenia swojego języka polskiego i poznawania korzeni, do bycia polonijną wspólnotą!

„KUMPEL DLA POLONII”

A „Kumpel dla Polonii”? To młodszy brat „Cogito dla Polonii”. Pomaga zarazić nasze maluchy miłością do języka polskiego. Czy warto? Oczywiście. Dwujęzyczność jest super! — potwierdzi to nastoletnia Polonia, która często dzięki-

je za szansę uczenia się w polskiej szkole i determinację rodziców. Z „Kumplem dla Polonii” polonijne dzieci nie tylko uczą się języka, ale i poznają swoją drugą ojczyznę. Poglębia się ich więź z krajem przodków. Opowieści o niezwykłej polskiej przyrodzie, o miejscach wartych zobaczenia, o polskiej historii, sztuce — to wszystko zaciekawia, a ciekawość to pierwszy stopień do... wiedzy. Dzięki niej nasze pociechy będą budować swoją tożsamość i odnosić sukcesy w przyszłości. Do tego żarciki, malowanki, gry i zabawy, by dzieci w przyjemny sposób i niemal niepostrzeżenie rozwijały swoją znajomość języka polskiego i wzbogacały wiedzę o Polsce. Niech „Kumpel dla Polonii” będzie kumplem Twojego dziecka, wnuka, ucznia... Niech nam wyrasta kolejne pokolenie Polonii — świadome swoich korzeni, wartości i osiągnięć. Dumne z bycia Polakami!

„Cogito dla Polonii” i „Kumpel dla Polonii” — e-magazyny dla wszystkich oddanych idei dwujęzycznego wychowania i umacniania polskości.

ZAPROSZENIE DO WSPÓŁPRACY

Obie redakcje zapraszają do współpracy szkoły, organizacje i instytucje polonijne. Na łamach pism można opowiedzieć o swoich sukcesach, planach, przygotowywanych projektach i konkursach. Dla wszystkich, którzy chcą być bliżej polonijnych aktualności.

Polskie Bractwo Kawalerów Gutenberga, wydawca obu e-magazynów, zaprasza również do udziału w konkursach ogłaszanych na łamach pism i w social mediach. Przewidziane są wartościowe nagrody oraz publikacje na łamach pism. Sprawdźcie, weźcie udział.

Zapraszamy do pobierania bezpłatnych numerów obu pism na stronie pbc.uw.edu.pl i do czytania!

„Cogito dla Polonii” i „Kumpel dla Polonii” powstają dzięki środkom Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. Polonia i Polacy za Granicą 2023 ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. ■

Na Zaolziu i Wileńszczyźnie. Rozmowy o życiu Polaków

„Zwrot” jest miesięcznikiem Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Czechach. W tym roku obchodził swoje 70. urodziny. Obecny był tam również dziennikarz „Kuriera Wileńskiego” Rajmund Klonowski, który wspólnie z redaktorem naczelną „Zwrotu” Haliną Szczotką wpadł na pomysł, żeby się wymieniać listami — zarówno w ramach współpracy mediów Polaków na świecie, jak i bliższego poznawania się Zaolzia oraz Wileńszczyzny, mających przecież tak wiele wspólnego.

Drogi Rajmundzie,

umówiliśmy się, że choć raz w miesiącu napiszemy do siebie list. Miło byłoby wysłać go pocztą tradycyjną, coś mi mówi, że sprawiłoby Ci to frajdę. Na razie jednak wygrywa lenistwo — przysyłanie mailem jest prostsze.

Na Zaolziu rozpoczyna się rozgardiasz przedświąteczny. Powinna napisać, że adwent, ale ile to ma z adwentem wspólnego? Przynajmniej z takim, jaki pamiętam z czasów dzieciństwa. Był to okres oczekiwania, któremu towarzyszył zapach cieszyńskich ciasteczek (musisz kiedyś spróbować).

Adwent kończył się wieczorzą wigilijną, po której następowała pasterka w kościele, gdzie po raz pierwszy śpiewano kolędy. Koniecznie polskie, bo polskie kolędy są najpiękniejsze. Ale to nie była kwestia wyboru, do braku kolęd w przestrzeni publicznej przyczyniła się partia komunistyczna, która kolęd nie tolerowała i starała się wymazać Boże Narodzenie, chciała nam wcisnąć Dziadka Mroza, na szczęście bezskutecznie.

Kto przynosi u Was prezenty? U nas — tak jak w większości (o ironio, ateistycznych) Czech — robi to Jezusek. Mikołaj odwiedza dzieci 5 albo 6 grudnia z całą świtą, czyli aniołkami, diabłami, itp. Przygotowanie takiej świty, by dzieci się nie zorientowały, że to przebierańcy, to prawdziwe wyzwanie. Pamiętam, jak mój syn po wizycie Mikołaja spojrzał na mnie i powiedział: „Mamusiu, anioł to był tatuś kolegi”. Próbowałam zaprzeczyć, ale zapytał: „Czy ty widziałas tego samego anioła, co ja?”.

A dzisiaj? Pierwsza niedziela adwentu to obowiązkowo „Uroczyste Zapalenie Lampek na Choince”. Znasz to z pewnością z romantycznych filmów amerykańskich (ok., nie podejrzewam Cię o ich oglądanie). Na rynku schodzą się mieszkańcy, na scenie zmarznięte dzieci śpiewają kolędy, obowiązkowo zespół ludowy i gwiazda pop. Od tego momentu nasz kalendarz redakcyjny pęka w szwach: koncerty kolęd, wystawy, warsztaty, jarmarki, jasełka. Święta na dobre zaczynają się w listopadzie. I jak nadejdzie Wigilia, trzeba się nieźle napracować, by zachować magię tego wieczoru.

Ale jest jeden element, który ratuje całą sytuację — Bełtejskie Światło Pokoju, przekazywane przez harcerzy. Co roku tuż przed Wigilią w Trzyncu odbywa się Koncert Świąteczny zespołów folklorystycznych. Po jego zakończeniu można właśnie od harcerzy zabrać Światelko do domu. I dzieje się cud — świat się wycisza.

Zatem życzę Ci wyciszenia, magii świątecznej i aniołów, które nie wyglądają jak ojciec kolegi.

Halina

zwrot

Droga Halino,

trudno o tak niecodzienną umowę nie pamiętać — aczkolwiek obok tematu listu, głowę mi zaprzętała również logistyka. Doświadczenie podpowiada, że starania zarządu naszej poczty kazałyby raczej już pisać życzenia wielkanocne, gdybyśmy je mieli wysłać drogą tradycyjną, która przecież jest sposobem korespondencji o ile fajniejszym!

Litwa nie obchodzi swojego Święta Niepodległości 11 listopada, tylko na wiosnę, zatem u nas „świąteczne akcje” („akcja” — tak się mówi na promocję w sklepie) sieci marketów się zaczęły tuż po zakończeniu tych halloweenowych. W roli „kolęd” te świeckie świątynie konsumpcjonizmu puszczają popowe piosenki ze słowem „Christmas” — cała reszta treści może być jakkolwiek, choćby i bez żadnego związku z Bożym Narodzeniem. Za to miasta wystawiają choinki — Wilno zazwyczaj oficjalnie aż dwie, przy czym rusza nie tylko bożonarodzeniowy jarmark, ale również jarmark dobroczynności.

Tradycje najbardziej się chyba zachowały na stołach wigilijnych — z siankiem pod obrusem, oplatkami, ale także charakterystycznymi potrawami, jak śliżyki czy pierożki. Te ostatnie mają kształt pierogów, ale są lepiące z ciasta drożdżowego i smażone w głębokim oleju, a nadziane bywają makiem, grzybami, kapustą lub śledziem. A śledzie mamy najlepsze! Są tłusciutkie i bez ości, na stole wigilijnym ich filety z oleju podaje się pod pierzynką z przemielonych grzybów lub obsmażonej z pastą pomidorową cebuli.

Po wieczorze również się rusza na pasterkę, aby po niej lub już w dniu Bożego Narodzenia znaleźć pod choinką prezenty od Świętego Mikołaja — u nas zawsze to on je dostarczał, ale podejmowana w czasach rosyjskiej okupacji próba zastąpienia go Dziadkiem Mrozem poskutkowało o wiele trwalszym od Dziadka Mroza dodatkiem w postaci pomocniczki: Śnieżynki. Święty Mikołaj wygrał z Dziadkiem Mrozem może dlatego, że obdarowuje dzieci również na swoje imieniny, 6 grudnia, a nie tylko na Nowy Rok (za okupacji oficjalnie Boże Narodzenie obchodzone nie było). A, wiadomo, co dwa prezenty, to nie jeden.

Duch Bożego Narodzenia, towarzysząca mu atmosfera dobroczynności, a nawet jeśli tylko podsumowania kończącego się roku — to czas cudów. Może i anioł wyglądać, jak tata kolegi, a może tata kolegi się staje bardziej anielski? Wilno jest miastem nisko latających aniołów, więc nie można tego wykluczyć — zatem życzę Ci, by tak robiły i czyniły świat lepszym.

Rajmund

KURIER
WILEŃSKI

Bałwanek Tiko odmrażał serce królowej Fruncji w wileńskim DKP

Honorata Adamowicz

W dniach 18-19 grudnia w Domu Kultury Polskiej w Wilnie odbył się więc świąteczny spektakl dla dzieci „Bałwanek Tiko i Królowa Fruncja” teatru „Katarynka”. Nie zabrakło oczywiście też spotkania ze świętym mikołajem, podczas którego każde dziecko otrzymało prezent!

— Jest to przedstawienie zimowe, świąteczne. To historia o królowej Fruncji i bałwanku Tiko. W spektaklu występuje również pingwinek, który się zagubił, ale później odnalazł drogę do domu. Jest też postać królowej, która też się trochę pogubiła w życiu. Spróbujemy razem z publicznością jej pomóc w ten świąteczny czas i odmrozić jej serce, bo troszkę zamarzło — opowiada w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Agata Gałach, aktorka, wokalistka, autorka tekstów.

ŚWIĄTECZNY KLIMAT JEST NAJWAŻNIEJSZY

Jak mówią aktorzy, podczas przedstawienia oczywiście najważniejszy jest świąteczny klimat. Dlatego dzieci wraz z aktorami śpiewali świąteczne piosenki, razem się bawili no i oczywiście kolędownali.

— To organizatorzy wybrali to przedstawienie; myślę, że wybór był związany ze zbliżającymi się świętami, a jest to czas magiczny. Tematyka naszego przedstawienia przypadła im po prostu do gustu, a jednocześnie pasuje do okresu, w którym je gramy. Mamy bardzo dużo różnych propozycji — o ekologii, o kosmosie, ale wybrano właśnie ten spektakl. „Bałwanek Tiko i Królowa Fruncja” jest propozycją nie tylko dla najmłodszych, ale też dla dzieci starszych a nawet i dla

dorosłych. Myślę, że w tym spektaklu każdy znajdzie coś dla siebie — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Jakub Czachor założyciel Teatru „Katarynka”, reżyser, autor scenariuszy oraz aktor.

UCZYĆ SIĘ SZACUNKU I SZTUKI WYBACZENIA

Podczas spektaklu było dużo śpiewu, najmłodsi chętnie bawili się razem z aktorami. Dzieci oglądając spektakl oraz podczas zabawy wyciągały wiele pouczających wniosków i bajkowych morałów. W DKP panowała radosna atmosfera, słychać było głośny śmiech, a to znaczy, że wszyscy bardzo dobrze się bawili.

— W tej bajce najważniejsze są szacunek, miłość i wybaczenie. To przedstawienie jest pouczające. Wszyscy powinni zrozumieć, że nie opłaca się być niemiłym dla

siebie, że warto darzyć się szacunkiem, wspierać wszystkich, nawet jeśli ktoś wydaje się nam bardzo niemiły. Spektakl mówi o dawaniu szansy innym, o wyciąganiu do potrzebujących pomocnej dłoni. Są w nim także obecne wątki edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa podczas zabaw na lodzie — zaznacza Agata Gałach.

„Bałwanek Tiko i Królowa Fruncja” jest to musicalowa opowieść o przyjacielskim i pomocnym bałwanku. W spektaklu nie zabrakło wątków edukacyjnych. Zima bywa niebezpieczna i zabawy na lodzie mogą się różnie skończyć. Lód bywa kruchy.

Projekt finansowany przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej w konkursie „Polonia i Polacy za granicą 2024 — wydarzenia i inicjatywy polonijne”.

Spektakl „Bałwanek Tiko i Królowa Fruncja” jest propozycją nie tylko dla najmłodszych, ale też dla dzieci starszych a nawet i dla dorosłych Fot. organizatorzy

Kandydaci do tytułu

Polak Roku 2024

Renata Brasel

Kierowniczka artystyczna
Polskiego Zespołu
Artystycznego Pieśni
i Tańca „Wilia”

Robert Duchniewicz

Prawnik, polityk i samorządowiec,
wiceprzewodniczący LSDP,
od 2023 r. mer
rejonu wileńskiego

Renata Dunajewska

Dziennikarka polskiej
redakcji radiowej litewskiego
nadawcy publicznego LRT

Janina Gieczewska

Wieloletnia redaktorka podręczników,
wieloletnia społeczniczka w ZPL
i innych organizacjach, w latach 2001–
2019 przewodnicząca Polskiej Sekcji
Wileńskiej Wspólnoty Więźniów
Politycznych i Zesłańców

ks. Henryk Naumowicz

proboszcz parafii
w Szumsku

Konstanty Radziwiłł

Były ambasador Rzeczypospolitej
Polskiej na Litwie

Marzena Suchocka

Choreograf Polskiego Zespołu
Artystycznego Pieśni i Tańca
„Wilia”

Waldemar Szełkowski

Nauczyciel historii w Gimnazjum im.
Józefa Ignacego Kraszewskiego
w Wilnie

Helena Szymanel

Emerytowana pracowniczka
Litewskiego Centralnego
Archiwum Państwowego
w Wilnie

Dariusz Żybort

Lekarz, prezes Społecznego Komitetu
Opieki nad Starą Rossą, inicjator
corocznych kwest
„Pomnikom Rossy”

Plebiscyt Czytelników „Kuriera Wileńskiego” – „Polak Roku 2024”

Zgłaszany kandydat:.....

Imię, nazwisko:.....

Adres:.....

Telefon zgłaszającego:.....

Zgłoszenia (liczba kuponów nie jest ograniczona, w jednej kopercie może być dowolna liczba kuponów) prosimy nadsyłać do 31 grudnia br. na adres redakcji: Birbinių g. 4a, 02121 Vilnius z dopiskiem „Polak Roku 2024”. Kuponów można również wrzucać do specjalnej skrzynki, która jest umieszczona w recepcji Domu Kultury Polskiej w Wilnie. Dane kontaktowe są opcjonalne – w przypadku ich braku zgłaszający nie uczestniczy w konkursie dla głosujących.

Emilia Gajewska zwyciężczynią 6. turnieju wiedzy historycznej o Polsce „Historiada”

Anna Pieszko

Gdzie miała miejsce największa bitwa kampanii wrześniowej, kto stoi na czele Komisji Europejskiej, kto stał na czele Żydowskiej Organizacji Bojowej w getcie warszawskim, symbolem jakiego wydarzenia stała się miejscowość Jedwabne na Podlasiu, co zadecydowało o przebiegu granicy Czechosłowacji na rzece Olzie, dlaczego w październiku 1920 roku Wojsko Polskie wkroczyło do Wilna — na te i inne — zarówno bardziej trudne, jak i łatwiejsze — pytania musieli odpowiedzieć uczestnicy tegorocznego 6. turnieju wiedzy historycznej o Polsce „Historiada”.

Do finałowej rozgrywki w trzeciej turze dotarło troje uczestników. Zwyciężczynią 6. turnieju wiedzy historycznej o Polsce „Historiada” została Emilia Gajewska z Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie. II i III miejsce na podium wywalczyli odpowiednio Daniel Aszkiełowicz i Emilia Klimaszewska z Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Bezdanych w rejonie wileńskim. Laureaci konkursu otrzymali nagrody rzeczowe oraz dyplomy za uczestnictwo.

„HISTORIA JEST ŻYWĄ OPOWIEŚCIĄ”

— Historia to dla mnie coś więcej niż zbiór dat i nazwisk — to opowieść o ludziach, ich wyborach i wartościach, które kształtują naszą rzeczywistość. Historia idzie w parze z literaturą, która daje mi dostęp do indywidualnych głosów i perspektyw. Książki, tak potrzebne mi jak powietrze, są źródłem wiedzy historycznej. Fascynuje mnie to, że przez historię możemy poznać różne perspektywy, zrozumieć innych ludzi i lepiej odnaleźć się w teraźniejszości — dzieli się z „Kurierem Wileńskim” swymi przemyśleniami Emilia Gajewska.

Jak mówi, pasję do historii zawdzięcza swym rodzicom.

— To moi rodzice zaszczepili we mnie tę pasję. Tata, miłośnik historii Wileńszczyzny, zaciekał mnie opowieściami o naszej ojczyściej ziemi, a mama zawsze chętnie dzieli się przemyśleniami na temat lektur i towarzyszy mi w długich wizytach w księgarniach — dodaje.

A jaki jest przepis na sukces zdobywczyni pierwszego miejsca w „Historiadzie”?

— To przede wszystkim naturalna ciekawość i miłość do książek. Nie przygotowywałam się specjalnie do konkursu, ponieważ wiedzę historyczną czerpię na co dzień — głównie z literatury, która jest dla mnie nieodłącznym elementem życia. Książki pozwalają mi poznawać historie ludzi, miejsc i wydarzeń, które tworzyły nasz świat. Dzięki temu historia nie jest dla mnie suchym zbiorem dat, ale żywą opowieścią. Myślę, że klucz do sukcesu to autentyczne zainteresowanie i chęć zrozumienia przeszłości — wtedy nauka staje się pasją, a nie obowiązkiem. Turniej „Historiada” to coś więcej niż konkurs — to okazja do spotkania rówieśników, wymiany pasji i inspiracji. Jestem dumna, że mogłam reprezentować swoją szkołę i cieszę się, że historia

Polski pozostaje żywa również poza jej granicami — podkreśla Emilia Gajewska.

UCZNIOWIE ODPOWIEDZIELI NA WIELE TRUDNYCH PYTAŃ

Zorganizowany przez Fundację „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego przy współpracy Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna” turniej wiedzy historycznej odbył się w poniedziałek, 16 grudnia, w sali teatralnej Domu Kultury Polskiej w Wilnie.

Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie zostało zwycięzcą turnieju spośród ośmiu szkół. W tym roku do udziału w turnieju stawilo się osiem drużyn: trzy z Łotwy oraz pięć z Litwy. A były to: Państwowe Gimnazjum im. Józefa Piłsudskiego w Dyneburgu, Państwowe Polskie Gimnazjum w Rzeży, Polska Szkoła Średnia im. Ity Kozakiewicz w Rydze oraz Gimnazjum im. Władysława Syrokomli w Wilnie, Liceum im. Adama Mickiewicza w Wilnie, Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie, Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach i Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Bezdanych w rejonie wileńskim.

13.>>

Zwycięzcy „Historiady”: (od lewej) Emilia Klimaszewska, Emilia Gajewska i Daniel Aszkiełowicz

12.>>

Uczestnicy konkursu przygotowali się w tym roku do tematów związanych z rocznicami wybuchu I i II wojny światowej, Powstania Warszawskiego i operacji „Ostra Brama”. Pytania do tych tematów przygotował dr Konrad Rokicki. Część pytań dotyczyła też zagadnień historii najnowszej: integracji europejskiej w związku z przypadającą w tym roku 25. rocznicą wstąpienia Polski do NATO i 20. rocznicą przystąpienia Litwy, Polski i Łotwy do Unii Europejskiej. Pytania z tej dziedziny przygotował Adam Pszczółkowski, specjalista ds. promocji kultury i historii Polski z Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

— Bardzo pozytywnie oceniam poziom wiedzy uczniów, bo wiele pytań było naprawdę bardzo trudnych. W pewnym momencie zastanawiałem się, czy starczy nam pytań, bo tak dobrze uczniowie odpowiadali. Oczywiście z każdą kolejną turą stopień trudności był coraz wyższy, ale uczniowie odpowiedzieli na wiele trudnych pytań, również na te, które wymagały śledzenia bieżących wydarzeń — podkreśla Adam Pszczółkowski w rozmowie z „Kuriernem Wileńskim”.

KIEDY KOLEJNA ODSŁONA?

„Dziękuję, że się wam chce wziąć udział w tym konkursie, że chcecie się uczyć dodatkowo historii Polski, Litwy, Łotwy i dowiedzieć się też czegoś o współczesności, a nie tylko o najdalszych dziejach. Doceniamy to i dziękujemy, że zgłosiliście się do tego konkursu. Pięknie, że reprezentujecie tutaj swoje szkoły i możecie się zmagać w formie zabawy, żeby dowiedzieć się czegoś więcej niż na zwykłych lekcjach, które macie w szkole” — po zakończeniu konkursu powiedział prezes Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego Mikołaj Falkowski.

„Chciałabym podziękować nauczycielom, którzy przygotowali naszych laureatów. Warto też zaznaczyć, że jeżeli chodzi o historię Polski — ponieważ mamy lekcje albo fakultatywne, albo wcale ich nie mamy w szkole — to jest to bardzo duży wasz wysiłek.

■ Z każdą kolejną rundą stopień trudności wzrastał

■ Mikołaj Falkowski, prezes FPPnW im. Jana Olszewskiego, dziękował uczniom za chęć poszerzania wiedzy o naszych dziejach

Gratuluję uczestnikom, gratuluję nauczycielom i gratuluję rodzicom naszej zdolnej młodzieży” — dodała prezes Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna” Krystyna Dzierżyńska.

Turniej „Historiada” to doskonała okazja do pogłębiania wiedzy o polskiej historii, a także promowania współpracy między polskimi szkołami na Litwie i Łotwie. Konkurs cieszy się dużym zainteresowaniem, a jego organizatorzy zapowiadają, że jego kolejna odsłona odbędzie się za rok.

Fot. Marian Paluszkiwicz

MRF MEDIJŲ
REMIMO
FONDAS

Zorganizowany przez Fundację „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego przy współpracy Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna” turniej wiedzy historycznej odbył się w poniedziałek, 16 grudnia, w sali teatralnej Domu Kultury Polskiej w Wilnie. Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie zostało zwycięzcą turnieju spośród ośmiu szkół.

Renata Dunajewska: „Uważam pracę za drugi dom, a zespół za drugą rodzinę”

„Kultura polska jest we mnie zakorzeniona głęboko. Nigdy nie wstydziłam się powiedzieć, że jestem Polką” — mówi Renata Dunajewska, dziennikarka polskiej redakcji radiowej litewskiego nadawcy publicznego LRT, finalistka plebiscytu czytelników „Kuriera Wileńskiego” — „Polak Roku 2024”.

Justyna Giedrojć: Jak odebrała Pani nominację do tytułu „Polak Roku”?

Renata Dunajewska: Po pierwsze było to dla mnie bardzo wielkim zaskoczeniem, bo nie należę do żadnej organizacji. Zastanawiałam się, jak mogę się odnaleźć wśród osób, które zostały nominowane do tytułu „Polak Roku”. Praca dziennikarki polega na tym, żeby informować naszą społeczność o tym, co się dzieje, jakie są realizowane projekty, jak żyją szkoły, co słyszeć w kraju i na świecie, itd. W radiu pracuję od ponad 35-u lat. W ciągu tego okresu uzbierał się bogaty zbiór nagrań. Nagrania zaczęłam archiwizować gdzieś od 2010 roku, może nawet nieco wcześniej. Mam uzbieraną dużą liczbę nagrań rozmów z ludźmi, z tymi, których już nie ma, ale którzy zostawili znaczący ślad w historii Litwy, Polski, a nawet świata. Więc może z powodu tej czynności odnajduję się wśród nominatów.

Co bycie Polką znaczy dla Pani?

Dla mnie to znaczy być o jedną kulturę, o jedną historię bogatszą niż inni. Uważam, że mieszkając na Litwie musimy przestrzegać wszystkich praw obowiązujących w naszym kraju, musimy być lojalnymi obywatelami Litwy, ale też nie zapominać o swoich tradycjach, które nam przekazywali dziadkowie, rodzice, które pamiętamy ze swego dzieciństwa. Bardzo dobrze pamiętam swoją babcię, która opowiadała o różnych wydarzeniach jeszcze sprzed wojny. Słuchałam o tym, czym się zajmowali ludzie, jak udzielali się społecznie, w jaki sposób dbali o polskość w okresie sowieckim. Przy stole zaś zawsze była polska pieśń. Właśnie stąd uczyłam się polskiej kultury. Miałam muzycz-

Chcę pokazywać jak najlepszą stronę Polaków mieszkających na Litwie — zauważa Renata Dunajewska, finalistka plebiscytu „Kuriera Wileńskiego” — „Polak Roku 2024” Fot. Marian Paluszkiewicz

Moją pasją jest kultura w każdej postaci. Fascynuje mnie teatr, kino, koncerty, staram się nie opuszczać wykładów, prezentacji książek, wystaw. Co najważniejsze, o tych wydarzeniach informuję swoich słuchaczy i czytelników. Na portalu Wiadomości LRT prowadzę rubrykę „Tydzień na Wileńszczyźnie.

nie uzdolnioną rodzinę, zawsze były śpiewy, później tańce. Dzięki temu trafiłam do „Wili”. Przy okazji chciałabym zaznaczyć, że 11 osób z mojej rodziny należało do zespołu. Kultura polska jest we mnie zakorzeniona głęboko. Przekazuję ją młodszemu pokoleniu. Szczycę się, że jestem bogata duchowo i mogę dzielić się tym z innymi. Nigdy nie wstydziłam się powiedzieć, że jestem Polką.

Znamy Panią przede wszystkim jako prowadzącą programy w polskiej redakcji radia LRT. Jak trafiła Pani do radia?

Zupełnie przypadkowo. Jedna pracownica musiała pilnie wyjechać z Wilna do innego kraju i musiała znaleźć sobie zamiannę. I w ten sposób trafiłam. Miałam bardzo dobrych nauczycieli Polaków — to Romek Mieczkowski, Wojtek Piotrowicz, Krystyna Jurewicz, Władysław Strumiłło. Bardzo duża grupa dziennikarzy, którzy siebie oddawali pracy i nauczyli, jak należy pracować. Już ponad 35 lat pracuję w radiu i mam nadzieję, że w najbliższym czasie pracy nie zmienię.

Co najbardziej Pani imponuje w pracy w radiu?

Przede wszystkim tym, że nie jest to praca monotonna, każdego dnia jest inna. Nasza praca zależy od tego, czym żyje świat. To, co w świecie się wydarzy, o tym mówimy.

14.>>

Praca jest też ciekawa tym, że poznajemy mnóstwo ciekawych, mądrych ludzi. Dużo się uczę od moich rozmówców. Idąc na wywiad muszę się do niego przygotować. W tym samym dniu mogę robić reportaż o wydarzeniu politycznym, historycznym, szkolnictwie, kulturze, muzyce, czyli muszę ogarnąć różnorodność tematów. Jako dziennikarka informacje przekazuję słuchaczom, pokazuję, czym żyją Polacy na Litwie, czy jak się mają Litwini w Polsce. Bardzo lubię tematy polsko-litewskie. Ponieważ pracuję w LRT, Litewskim Radiu i Telewizji, więc słuchacze litewscy też słuchają naszych programów, czytają teraz na portalu nasze teksty. Dlatego chcę pokazać jak najlepszą stronę Polaków mieszkających na Litwie.

Była Pani tancerką w zespole „Wilii”. Jak wspomina Pani lata spędzone w zespole?

Jak już wspomniałam, 11 osób z mojej rodziny było w Wilii. Wujek Jan Skrobot był solistą w zespole i był przykładem dla nas wszystkich. Każde wyjście na koncert było rodzinnym świętem — szykowano się długo, kupowano bilety, a następnie całą gromadą szliśmy na koncert. Zespół był i pozostaje dla mnie drugą rodziną. Zawsze powtarzam, że nie ma byłych zespołaków. Wiliowcy żyją zespołem, interesują się jego działalnością, jeśli trzeba służą pomocą. Weterani zespołu zawsze czekają na jubileusze, bo jest to szansa ponownie wyjść na scenę i przypomnieć to, co się robiło na przeciągu kilkunastu lat spędzonych w zespole. Czasami, gdy widzę swoje stroje, miło się robi, że ktoś je zakłada, w tym tańczy. Uważam zespół za drugą rodzinę, a pracę za drugi dom.

Niedawno odwiedziła Pani ogłoszenie radiową Stolicę Apostolską. Jakie wrażenia wyniosła Pani z wizyty?

Moja ciekawość dziennikarska ciągle mnie inspirowała do tego, żeby będąc w Rzymie trafić do Radia Watykańskiego. Jestem wdzięczna osobom, które pomogły mi skontaktować się z dziennikarzami redakcji. Bardzo chciałam zobaczyć, jak oni pracują, jak to

Moja ciekawość dziennikarska ciągle mnie inspirowała do tego, żeby będąc w Rzymie trafić do Radia Watykańskiego — mówi Renata Dunajewska

Fot. arch. wł. Renaty Dunajewskiej

wygląda u nich i porównać z tym, co mamy u siebie. Byłam w litewskiej sekcji Radia Watykańskiego. Praca nasza jest podobna, kilka osób pracuje na zmianę, przeważnie robią tłumaczenia, informują swoich słuchaczy o tym, co dzieje się w Watykanie. Odwiedziłam kaplicę, która się mieści w budynku, byłam w studiu radiowym, zobaczyłam, z jakimi programami pracują dziennikarze. Ale też zrobiłam tam nagrania i przywiozłam materiały do swojej redakcji. Po rozmowie z dziennikarzami watykańskimi przekonałam się, że mamy podobne zainteresowania, podobną misję informowania ludzi i docierania do nich z wiadomościami. Mam nadzieję, że tam wrócę. Chciałabym zajrzeć jeszcze do innych redakcji.

Przy okazji zwiedziła Pani też Rzym. Co udało się obejrzeć?

W Rzymie byłam już po raz trzeci. To miejsce, do którego chce się wracać. Podczas każdego pobytu wrzucam monetę do fontanny i dlatego wracam. Rzym to miasto-muzeum pod otwartym niebem. Zwiedziłam już wszystkie główne obiekty turystyczne — m.in. Bazylikę św. Piotra, Panteon, muzea. Za każdym razem coś się zmienia, teraz miasto szykuje się do Roku Jubileuszowego 2025. Są miejsca, do których chce się wracać. I takim miastem jest Rzym.

Co Panią fascynuje w życiu?

Moją pasją jest kultura w każdej postaci. Fascynuje mnie teatr, kino, koncerty, staram się nie opuszczać wykładów, prezentacji książek, wystaw. Co najważniejsze, o tych wydarzeniach informuję swoich słuchaczy i czytelników. Na portalu Wiadomości LRT prowadzę rubrykę „Tydzień na Wileńszczyźnie. Wydarzenia kulturalne i nie tylko”. Ponieważ sama lubię kulturę, o tym też chcę informować słuchaczy i czytelników, przybliżyć im oferty kulturalne na najbliższy tydzień.

Plany na najbliższą przyszłość?

Konkretnych planów nie mam. Chciałabym nadal pracować w radiu, robić to, czym się zajmuję dzisiaj i najważniejsze, żeby nie opuściła mnie chęć robienia tego, żeby nikt mnie nie zniechęcił do ulubionej pracy.

Zbliżają się Święta Bożego Narodzenia, Nowy Rok. Czego by Pani życzyła sobie i swoim bliskim z tej okazji?

Sobie życzyłabym zdrowia, nieustającej energii, chęci do pracy i działania. Życzyłabym wszystkim ludziom pokoju, co jest w dzisiejszej dobie bardzo ważne, żeby ustały wojny i ludzie wrócili do normalnego trybu życia. Życzę, żeby wszystkim dopisywało zdrowie, bo gdy człowiek jest zdrowy, to może przenosić góry, tworzyć i działać. A z tego wychodzą pozytywne rzeczy.

Rozmawiała Justyna Giedrojc

Bezrobocie rośnie, bo nie opłaca się pracować, czy chodzi raczej o czynniki demograficzne?

Honorata Adamowicz

W ich ocenie nasz kraj stworzył najbardziej sprzyjające warunki do wzrostu bezrobocia. Ekonomiści zaś wskazują na czynniki demograficzne.

Według ekspertów, warunki sprzyjające wzrostowi bezrobocia są tworzone nie tylko przez wysokie zasiłki dla osób bezrobotnych, ale także przez inne rekompensaty finansowe.

Tymczasem Greta Ilekytė, ekonomistka Swedbanku nie zgadza się z stwierdzeniem, że bycie bezrobotnym na Litwie jest bardzo korzystne. Według niej jednym z głównych powodów wzrostu stopy bezrobocia na Litwie jest rosnąca populacja w kraju.

NIE WSZYSTKIM OPŁACA SIĘ PRACOWAĆ

— Stopa pułapki bezrobocia mierzy ryzyko bezrobocia wśród ludności kraju w Unii Europejskiej. Jest to wskaźnik tego, jak bardzo nie opłaca się rozpocząć pracy w danym kraju. W naszym kraju rzeczywiście nie wszystkim opłaca się pracować. Na przykład, jeżeli dana osoba otrzymywała dwie trzecie średniego wynagrodzenia i została bez pracy, to dla niej finansowo nie będzie opłacalne rozpoczęcie pracy w ciągu pierwszych trzech miesięcy po jej utracie. Takiej osobie bardziej opłaca się brać zasiłek dla bezrobotnych. Stopa pułapki bezrobocia w tym roku wyniosła 103 proc. Oznacza to, że zasiłki w sumie przewyższają nawet potencjalne wynagrodzenie danej osoby — zauważa w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Leonardas Marcinkevičius, ekspert z Litewskiego Instytutu Wolnego Rynku.

Jak mówi, w ostatniej dekadzie Litwa radziła sobie całkiem nieźle

Eksperci z Litewskiego Instytutu Wolnego Rynku uważają, że Litwa ma najwyższy wskaźnik bezrobocia w całej Europie.

na tle średniej Unii Europejskiej. W kraju nie było tak wysokiego bezrobocia. Ale w ostatnich dwóch latach stopa bezrobocia wzrosła powyżej unijnej, co sprawiło, że Litwa już nie jest w tak stosunkowo dobrej sytuacji.

NIE TYLKO ZASIŁKI

— Jeśli w dłuższej perspektywie politycy nie poradzą sobie z problemem przyznawania wysokich zasiłków i tymi pułapkami wysokiego bezrobocia, jeszcze bardziej wzrośnie ryzyko popadnięcia w wyższe bezrobocie. Osoby bezrobotne otrzymują nie tylko zasiłki dla bezrobotnych. O pomoc materialną mogą także zwrócić się do samorządów. Tam są przyznawane nie tylko zasiłki materialne, ale też i rekompensata na przykład na ogrzewanie i wodę — podkreśla Leonardas Marcinkevičius.

Tymczasem Greta Ilekytė w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” mówi, że bezrobocie na Litwie nie powinno być porównywane z innymi krajami, ponieważ często wpływają na nie inne okoliczności.

NA BEZROBOCIE WPŁYW MA WIELE CZYNNIKÓW

— Bezrobocie wynika z różnych czynników. Oznacza to, że nie powinniśmy porównywać się z innymi krajami, ale po prostu patrzeć, jak poziom bezrobocia na Litwie się zmienia w ciągu ostatnich kilku lat. Tak, bezrobocie na Litwie wzrosło, jeśli spojrzymy na ostatnie trzy lata, ale to wyższe bezrobocie wynika głównie z większej emigracji, co oznacza, że w ostatnich latach więcej osób przyjeżdżało na Litwę niż z niej wyjeżdżało.

17.>>

Wysokość zasiłku dla bezrobotnych zmniejsza się co trzy miesiące, aby zachęcić mieszkańców do szybszego powrotu na rynek pracy

16.>>

Nie myślę, że zasiłki dla bezrobotnych w jakiś sposób wpływają na wzrost bezrobocia w kraju — zaznacza ekonomistka.

Jak mówi, mamy w kraju rosnącą populację, co jest jednym z głównych powodów wzrostu stopy bezrobocia na Litwie. Inną rzeczą jest to, że w tym roku widzimy, że niektóre sektory również borykają się z trudnościami. Na przykład litewski sektor szycia odzieży nie wytrzymuje konkurencji z zagranicą. Z tego powodu w naszym kraju notuje się więcej bankructw, co oznacza, że ludzie zostają bez pracy.

ZASIŁKI NIE SĄ TAK WYSOKIE, BY ZACHĘCAŁY DO BEZROBOCIA

— Nie sądzę, by zasiłki dla bezrobotnych na Litwie były szczególnie wysokie i zachęcały ludzi do bezrobocia. Nie zapominajmy, że zasiłek dla bezrobotnych jest dostępny przez dziewięć miesięcy, a co miesiąc jego wysokość jest zmniejszana. W tym okresie osoba jest zobowiązana do znalezienia pracy. Z drugiej strony na bezrobocie też wpływ ma to, że na Litwie ludzie są nieco mniej skłonni do przekwalifikowania się — zaznacza Greta Ilekýtė.

Ministerstwo Spraw Socjalnych i Pracy w nadesłanym „Kurierowi Wileńskiemu” oświadczeniu poinformowało, że na Litwie zasiłek dla bezrobotnych wypłacany jest w przypadku bezrobocia, ale muszą być spełnione pewne warunki. Świadczenie to przyznawane jest w ramach ubezpieczenia, tj. składki na ubezpieczenie społeczne od bezrobocia muszą być opłacane przez określony czas przed utratą pracy, aby można było ubiegać się o zasiłek. Głównym celem tego zasiłku jest zrekompensowanie utraty zarobków z powodu bezrobocia. Świadczenia z ubezpieczenia dla bezrobotnych wypłacane są dla około 50 proc. bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy.

ZASIŁEK DLA BEZROBOTNYCH

„Według danych SoDry, w tym kwartale średni zasiłek dla bezrobotnych wynosi około 594 euro,

Świadczenia z ubezpieczenia dla bezrobotnych wypłacane są dla około 50 proc. bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy

a maksymalnie 1 270,42 euro. Wysokość zasiłku dla bezrobotnych zmniejsza się co trzy miesiące, aby zachęcić ludzi do szybszego powrotu na rynek pracy. Ponadto nie wszyscy bezrobotni korzystają z maksymalnego okresu dziewięciu miesięcy (średni okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych wynosi 4,8 miesiąca). Aby otrzymać zasiłek dla bezrobotnych, osoba, która straciła pracę, musi się zarejestrować w Urzędzie Pracy i uzyskać status bezrobotnego. Od tego momentu jest ona uprawniona do zasiłku dla bezrobotnych. Świadczenie to przyznawane jest osobom, które w ciągu 30 miesięcy poprzedzających datę utraty pracy miały co najmniej 12 miesięcy ubezpieczenia społecznego dla bezrobotnych. Zasiłek dla bezrobotnych może być wypłacany przez dziewięć miesięcy. Zasiłek składa się z dwóch części: stałej i zmiennej: część stała wynosi 215,01 euro w 2024 r., a część zmienna zależy od poprzedniego wynagrodzenia. Zasiłek jest wyższy w pierwszych miesiącach, a następnie maleje” — poinformowano nas w ministerstwie.

SAMORZĄDY POMAGAJĄ OSOBOM, BORYKAJĄCYM SIĘ Z TRUDNOŚCIAMI

Tymczasem w samorządzie stołecznym poinformowano nas, że osoby borykające się z trudno-

ściami finansowymi mogą ubiegać się w samorządzie miasta Wilna o świadczenia socjalne, a także o zasiłki jednorazowe, celowe oraz rekompensatę kosztów ogrzewania, wody pitnej i ciepłej wody. od 1 stycznia 2024 r. do połowy listopada 13,3 tys. osób otrzymało zasiłki socjalne w samorządzie miasta Wilna. Średnia miesięczna kwota świadczeń socjalnych w mieście Wilno w tym roku wynosi 167 euro na osobę.

Samorząd rejonu wileńskiego poinformował „Kurier Wileński” że mieszkańcy rejonu wileńskiego, którzy borykają się z trudnościami finansowymi, również mogą składać wnioski do starostwa zgodnie z zadeklarowanym miejscem zamieszkania lub drogą elektroniczną za pośrednictwem strony www.spis.lt o wsparcie socjalne w postaci pieniężnej dla potrzebujących (zasiłek socjalny, zwrot kosztów ogrzewania mieszkania, ciepłej wody i wody pitnej), dodatkowy zasiłek na dziecko oraz wsparcie socjalne dla dzieci w wieku szkolnym (bezpłatne posiłki dla dzieci w wieku szkolnym, wsparcie na zakup przyborów szkolnych). Raz w roku można również złożyć wniosek o jednorazowy zasiłek materialny. ■

Fot. Marian Paluszkievicz

„Czesław Miłosz na nowo odkryty”. Nagrodzono zwycięzców IV konkursu literackiego TIK

Czy nowoczesna technologia może stać się narzędziem do zgłębiania literatury? Konkurs literacki z wykorzystaniem narzędzi TIK, organizowany przez Stowarzyszenie Polonistów na Litwie, udowadnia, że tradycja i współczesność mogą iść w parze.

Uczestnicy, łącząc kreatywność z biegłością w obsłudze cyfrowych narzędzi, przenieśli literackie inspiracje w świat interaktywnych gier, cyfrowych książek czy krótkich filmów.

W pałacowych wnętrzach Ambasady RP w Wilnie 10 grudnia odbyło się podsumowanie konkursów organizowanych przez Stowarzyszenie Polonistów na Litwie, w tym konkursu literackiego z wykorzystaniem narzędzi TIK.

Inspirujący konkurs to dowód na to, że tradycję można z powodzeniem łączyć z nowoczesnością. Zadania konkursowe, dostosowane do wieku uczestników, pozwoliły na wyrażenie literackich i artystycznych wizji przy pomocy współczesnych technologii. Młodsze klasy przygotowywały okolicznościowe kartki i książki, a starsze tworzyły interaktywne gry, filmy czy cyfrowe gazety.

„NIE TYLKO ROZUMIEĆ, ALE TEŻ SIĘ NIĄ POSŁUGIWAĆ”

— Młodzież musi nie tylko rozumieć literaturę, ale także umieć się nią posługiwać w nowoczesny sposób — tłumaczy Danuta Szejnicka, prezes stowarzyszenia. — Dzięki temu tworzymy dydaktyczny most między przeszłością a teraźniejszością. Tegoroczne hasło „Czesław Miłosz na nowo odkryty” zachęciło uczestników do sięgania zarówno po życiorys noblisty, jak i po jego poezję, która stała się inspiracją do kreatywnych projektów.

Twórczość Czesława Miłosza jest ciągle aktualna w obliczu globalizacji, poszukiwań własnej tożsamości i relacji między kulturami. Projekt, wspierany przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego oraz Ministerstwo Edukacji Narodowej, a także Fundację „Pomoc Polakom na Wschodzie” jest dowodem na to, że inwestycja w kulturę i edukację przynosi długo-

Laureaci tegorocznej edycji konkursu w grupie starszej

falowe korzyści. Wartości te — edukacja, tożsamość i kreatywność — sprawiają, że polska młodzież na Litwie nie tylko poznaje swoje korzenie, ale także buduje mosty ku przyszłości. Takie inicjatywy pokazują, że przyszłość literatury leży w rękach młodych ludzi, którzy potrafią nadać jej nowe znaczenie i dostosować ją do realiów współczesnego świata. To nie koniec drogi, ale początek nowej, twórczej przygody z literaturą.

Laureaci Konkursu Literackiego z wykorzystaniem narzędzi TIK „Czesław Miłosz na nowo odkryty”: 5 klasa (kartka okolicznościowa)

1 miejsce

Weronika Kuznetsowa (Szkoła Podstawowa im. Cz. Miłosza w Pakienie, naucz. Alina Savanevičienė Krzysztof Gudziński)

2 miejsce

Kamila Sadowska (Gimnazjum im. J. I. Kraszewskiego, naucz. Joanna Szczygłowska, Anna Ancewicz)

Adam Dowgiało (Gimnazjum im. J. I. Kraszewskiego, naucz. Renata Slavinskienė)

3 miejsce

Julia Dadel (Gimnazjum im. St. Moniuszki w Kowalczukach, naucz. Olga Wołkowicka)

Sylvia Szyłobryt (Gimnazjum im. J. I. Kraszewskiego, naucz. Renata Slavinskienė)

Katarzyna Puchalska (Gimnazjum im. J. I. Kraszewskiego, naucz. Joanna Szczygłowska, Anna Ancewicz)

6 klasa (książeczka wirtualna)

1 miejsce

Luka Slavinskaitė (Gimnazjum im. J. I. Kraszewskiego, naucz. Joanna Szczygłowska)

2 miejsce

Daniel Meldiuk (Gimnazjum im. J. I. Kraszewskiego, naucz. Joanna Szczygłowska)

3 miejsce

Gabriel Wasilewski (Progimnazjum im. Jana Pawła II, naucz. Bożena Ustjanowska)

18.>>**7 klasa (Tik-Tok)****1 miejsce**

Adela Sawoško (lider grupy);
**Aleksas Vladimirovas; Edmi-
 nas Makauskas** (Gimnazjum
 Inżynieryjne im. Joachima Le-
 lewela w Wilnie, naucz. Wiesła-
 wa Mieszkuniec)

8 klasa (gra interaktywna)**1 miejsce**

Polina Dunowska (Gimnazjum
 „Żejmiana” w Podbrodziu, naucz.
 Alicja Pieślak)

2 miejsce

Krzysztof Rusiecki (Progimna-
 zjum im. Jana Pawła II, naucz.
 Bożena Ustjanowska)

3 miejsce

Julia Wiszumirska (Gimnazjum
 im. J. I. Kraszewskiego, naucz. Re-
 nata Slavinskienė)

9 klasa (gazeta)**1 miejsce**

Jowita Stankiewicz (lider gru-
 py); **Lucyna Pietkiewicz; Milena**

**Fedorowicz; Karolina Rus; Ariana
 Monkiewicz; Emilia Leszczyńska;**
 (Gimnazjum im. św. Jana Pawła II,
 naucz. Danuta Szejnicka, Bożena Kor-
 win-Piotrowska)

2 miejsce

Alfreda Ewa Jurewicz (lider
 grupy); **Danas Dainys; Tomasz
 Zajęczkowski; Arina Michajło-
 wa; Danił Jasiukait** (Gimnazjum
 im. św. Jana Pawła II, naucz.
 Danuta Szejnicka, Bożena Kor-
 win-Piotrowska)

3 miejsce

Emilijus Pajaujis (lider grupy);
**Marta Adamowicz; Viktorija
 Staškevičiūtė; Daniel Stan-
 kiewicz; Iweta Gornatkiewicz**
 (Gimnazjum im. św. Jana Pawła I,
 naucz. Teresa Król)

**Eliza Matwejko; Ema Senczenko;
 Ewita Miładowska; Agnieszka
 Karpicz; Wanesa Miłosz; Pa-
 trycja Wolujewicz** (Gimnazjum
 im. św. Jana Pawła II, naucz.
 Danuta Szejnicka, Bożena Kor-
 win-Piotrowska)

Twórczość Czesława Miłosza jest ciągle aktualna w obliczu globalizacji, poszukiwań własnej tożsamości i relacji między kulturami. Projekt, wspierany przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego oraz Ministerstwo Edukacji Narodowej, a także Fundację „Pomoc Polakom na Wschodzie” jest dowodem na to, że inwestycja w kulturę i edukację przynosi długofalowe korzyści.

10 klasa (film)**1 miejsce**

Maria Roszczyńska (Gimnazjum im.
 św. Jana Pawła II, naucz. Teresa Król)

2 miejsce

**Aleksander Parchomenko; Oliwer
 Trofimow** (Gimnazjum im. W. Syro-
 komli w Wilnie, naucz. Wiesława
 Gawerska-Żwirblis).

Monika Urbanowicz
Fot. Waldemar Dowejko

W pałacowych wnętrzach Ambasady RP w Wilnie 10 grudnia odbyło się podsumowanie konkursów organizowanych przez Stowarzyszenie Polonistów na Litwie, w tym konkursu literackiego z wykorzystaniem narzędzi TIK

Polacy z mołdawskiej Glodeni

Miasto Glodeni położone jest w północno-zachodniej części Mołdawii, w odległości ok. 170 km od stolicy Kiszyniowa. Glodeni jest miastem rejonowym, w skład którego wchodzi 19 gmin z 35 wioskami. Jedną z nich jest Styrcza z dużym odsetkiem osób polskiego pochodzenia. Jest to jedno z największych skupisk Polonii w Mołdawii.

Glodeni to rejon rolniczy, a największym jego bogactwem są czarnoziemy. W roku 2017, w ramach projektu „Routes to the Roots” (Droga do korzeni), opracowano nową trasę turystyczną „Śladami Polaków w Mołdawii”, która zaznajomi turystów z zabytkami związanymi z Polską, historią Polaków w Besarabii oraz z życiem współczesnym polskich wspólnot.

„STYRCZAŃSKIE DZWONECZKI”

Do Glodeni zawiózł mnie Stanisław Gurski, obecny kustosz Muzeum Historyczno-Etnograficznego wsi Styrcza, którego matka Lilia Górską (to samo nazwisko, ale pisane raz przez „u” raz przez „ó”) jest przewodniczącą polonijnego Stowarzyszenia „Styrczańskie Dzwoneczki” w Glodeni i szefową zespołu o tej samej nazwie.

— Pierwszy występ „Styrczańskich Dzwoneczków” — opowiada mi pani przewodnicząca — miał miejsce w roku 2000 w czasie spotkania „Polskiej Wiosny w Mołdawii”. Organizowaliśmy ją w moim prywatnym domu. Były cztery pary. Dziś jest ich już dwadzieścia, w wieku od 5 do 20 lat. Tańczymy: Poloneza, Mazura, Oberka i Trojaka. Mamy też w naszym repertuarze tańce żywieckie, kujawskie, krakowskie i mołdawskie. Mamy trochę różnych strojów, trochę nam ich brakuje. Chusty były naszymi pierwszymi strojami. Sami też szyliśmy swoje pierwsze stroje. Cztery lata temu napisaliśmy projekt i dostaliśmy maszyny do szycia. Pierwsze nasze stroje robiliśmy ze zdjęć. Mamy natomiast zawsze problem z butami. W tutejszym domu kultury prowadzimy polską klasę, w której po polsku, dzieci uczą się polskich tańców i piosenek. Dzięki bogu mamy teraz swojego nauczyciela z Polski — Sławomira Olszew-

Lidia Lilia Górską (pierwsza z prawej), Stanisław Gurski, Olga Krawczyńska i Sławomir Olszewski Fot. Leszek Wątróbski

skiego z Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą (ORPE). Robimy tu różne imprezy. Obchodzimy polskie tradycyjne święta, takie jak np. Dzień Niepodległości oraz kościelne — np. Boże Narodzenie i Wielkanoc. Urządzamy również dzień babci i dziadka. Staramy się podtrzymywać wszystkie zwyczaje i tradycje polskie.

Jak dodaje Lilia Górską, w Glodeni najwięcej jest małżeństw mieszanym: polsko-mołdawskich i polsko-ukraińskich. Zauważa, że małżeństw czysto polskich jest niewiele.

— Są też ludzie, którzy mają polskie korzenie sięgające kilku pokoleń wstecz, choć nie mają udokumentowanej polskości w swoich paszportach. Ich dokumenty świadczące o polskim pochodzeniu zostały w dawnych miejscach zamieszkania: Kamieńcu Podolskim czy Chocimiu, skąd większość naszych rodaków się wywodzi. Tamtejsze archiwa zostały przetrzebione m.in. przez uciekających Niemców. Zachowała się natomiast świad-

mość i wiedza, że ich dziadkowie Polacy przybyli tu z wspomnianych miejscowości w Ukrainie. Na zajęcia przychodzą też dzieci, którym podoba się polska kultura i polski język. Występujemy tu, w Mołdawii, w festiwalach mniejszości narodowych, ale nie tylko. Byliśmy też w Polsce. W naszej sali znajdują się medale i dyplomy, które przywieźliśmy z tych występów. W tym roku mieliśmy dużo koncertów w Mołdawii — mówi pani przewodnicząca.

„TU JEST WIELOKULTUROWOŚĆ”

Pan Sławomir Olszewski był moim kolejnym rozmówcą. Prowadzi tam zajęcia w tygodniu: dwa razy z dorosłymi i trzy razy z 46 dziećmi i dwa razy w pobliskiej Styrczy.

— W Glodeni uczę już drugi rok — opowiada. — Pochodzę z Podlasia. W Polsce uczyłem historii. Byłem też dwukrotnie dyrektorem szkoły. Przeszedłem na wcześniejszą emeryturę.

20.>>

I wtedy zgłosiłem się do ORPEGu i zacząłem wyjeżdżać na Wschód. Zacząłem od Białorusi, gdzie uczyłem w Grodnie i Lidzie — w Związku Polaków u Andżeliki Borys. Tutejsze dzieci, w porównaniu do tych na Białorusi, są bardziej podobne do polskich, są bardziej rozbisurmanione. Na Białorusi były bardziej zdyscyplinowane. Potem uczyłem w Ukrainie w okolicach Czerniowca. Wyjechałem stamtąd, kiedy zaczęła się wojna. Tu mieszkają Mołdawianie, Ukraińcy, Białorusini, Rosjanie, Turcy, Bułgarzy i oczywiście Polacy. Tu jest wielokulturowość. Ludzie są tu bardzo otwarci i serdeczni. Podam przykład. Jeśli nie będzie miał pan, gdzie przenieść, to ktoś z ulicy pana zaprosi. Podobnie wyglądało to na Białorusi. Prowadzę zajęcia w tutejszym domu kultury. Tu także wszyscy są sobie bardzo życzliwi.

Sławomir Olszewski pochodzi z Podlasia, gdzie praktycznie spotykamy się z wielokulturowością na co dzień.

— U nas w prawie całej Polsce przeważa jednak jedna kultura i jedna religia. Tak było przynajmniej w łomżyńskim, skąd pochodzę, gdzie dominowało wyznanie rzymsko-katolickie i język polski. Uważam, że to był model trochę zubożały, niepasujący zupełnie do

■ Zajęcia z młodzieżą w Centrum Kultury Fot. Leszek Wątróbski

Mołdawii. Tak samo było z językiem. Znałem tylko jeden język. Na Podlasiu już tego nie ma. Tam przecież, obok katolików, żyją też prawosławni czy muzułmanie. A obok Polaków także Białorusini, Litwini, Tatarzy oraz inni. Tak jest np. w Białymstoku. Ważna jest dla mnie, jako nauczyciela z kraju, aby Polska nadal wspierała naszą mniejszość narodową w Mołdawii i jej pomagała. A dla tutejszej Polonii, aby częściej odwiedzała ojczysty kraj swych rodziców i dziadków. I uczyła się ich języka ojczystego. Ważna jest również pomoc materialna, bo Mołdawia jest krajem małym i będącym na dorobku. Są wprowadzane organi-

zowane wakacyjne wyjazdy do Polski. Ale kogo z tutejszych rodaków stać na zapłacenie 200 euro, przy miesięcznych podobnych albo jeszcze mniejszych zarobkach? Prawdą jest, że cały pobyt w Polsce jest opłacony i dzieci nie muszą za nic dodatkowo płacić. Te 200 euro to cena dojazdu do granicy Polski i powrotu z niej do domu w Mołdawii. Kwota ta jest dla wielu barierą nie do pokonania. A kiedy rodzina ma dwoje dzieci? Nie to, że oni nie chcą, ale oni naprawdę nie mogą. Emerytura wynosi tu często mniej niż 100 euro — reasumuje mój rozmówca.

Rozmawiał Leszek Wątróbski

■ Styrczańskie Dzwoneczki (Glodeni) Fot. Leszek Wątróbski

Salatka ozdobna – świąteczny wieniec

Wiesława Lewandowska

autorka bloga kulinarnego

„Dom pełen mięty”

Salatka jest bez mięsa, więc możemy podać ją już na Wigilię. Ozdobić można według uznania – mnie świeży koperek, bo musi być coś zielonego.

Składniki:

• 1 mała kapusta pekińska • 1 papryka świeża • kilka kawałków papryki konserwowej • 2 ogórki kiszane • 4 jajka ugotowane • pół puszki kukurydzy • 4 cm białej części pora • sól • pieprz • majonez

Wykonanie:

Salatkę robi się bardzo szybko. Zaczynamy od pokrojenia drobno umytej i pozbawionej uszkodzonych liści kapusty pekińskiej. Cebulę pokroić w drobną kostkę

Salatka prosta, a może być ozdobą świątecznego stołu, na dodatek jest bardzo dobra. Głównym składnikiem jest kapusta pekińska, a dodatkami papryka, ugotowane jajka, por, kiszone ogórki i kukurydza.

Fot. autorka

i sparzyć wrzącą wodą, a następnie odcisnąć i dodać do kapusty. Paprykę umyć, wydrążyć i pokroić w kostkę, tak samo pokroić paprykę konserwową. Ugotowane jajka obrać i pokroić w większą kostkę, wszystko dodać do kapu-

sty. Ogórków kiszonych nie obierać, tylko pokroić w drobną kostkę. Odcedzić na sitku kukurydzę i dodać do salatkę, dokładnie wymieszać. Dodać majonezu, ale nie za dużo – 3-4 łyżki, gdyż kapusta jeszcze puści sok i salatka będzie za rzadka. Doprawić do smaku solą i pieprzem. Salatkę możemy od razu układać na dużym płaskim talerzu. Na środek postawić szklankę i dookoła ułożyć salatkę. Można też, żeby było łatwiej wykorzystać obręcz od tortownicy, którą stawiamy na talerzu, w środek szklankę i układamy salatkę. Po ułożeniu lekko docisnąć ją łyżką, wyjąć ze środka szklankę i odpiąć obręcz. Teraz wystarczy udekorować salatkę tak jak chcemy. ■

Monte – ciasto idealne na deser

Szybkie i pyszne ciasto, ulubiony deser nie tylko najmłodszych. Ciasto idealnie nadaje się na każdą imprezę i na zwykły dzień, ładnie się kroi i pięknie prezentuje. Składa się z biszkoptu i masy biało-kakaowej ze śmietanki i serka mascarpone. Przepis jest prosty, potrzebny jest jedynie mikser.

Składniki:

Ciasto:

• 4 jajka • 3/4 szklanki cukru • 1/2 szklanki mąki pszennej • 1/2 szklanki mąki ziemniaczanej • 3 łyżki oleju • 1 łyżeczka proszku do pieczenia

Masa:

• 400 ml śmietanki kremówki 30% • 3 łyżki cukru pudru • 2 łyżki kakao • 250 g serka mascarpone • 2 płaskie łyżki żelatyny • 1 szklanka wody • 230 g ciastek Biscoff

Wykonanie:

Jajka ubić z cukrem na pulchną masę. Mąkę przesiać, dodać proszek

do pieczenia i wymieszać. Do ubitych jajek dodawać po trochu mąkę i mieszać trzepaczką delikatnie do połączenia składników. Na koniec dodać olej i delikatnie połączyć. Przygotować formę do pieczenia 20 na 35 cm, wyłożyć ją papierem do pieczenia i wylać ciasto. Piekarńnik nagrzać do 170 stopni funkcja grzania góra-dół i piec biszkopt ok. 40 minut, sprawdzić patyczkiem czy jest suchy. Upieczony biszkopt wyjąć z formy, zdjąć papier i zostawić go na kratce, aby wystygł. Przygotować masę. Zagotować szklankę wody i wlać ją po

połowie do dwóch szklanek, a następnie do każdej szklanki dodać łyżkę żelatyny i ją dokładnie wymieszać, zostawić do wystudzenia. Zimną, prosto z lodówki śmietankę ubić z cukrem pudrem, gdy zgęstnieje, ale jeszcze nie całkiem się ubije, dodawać po trochu serek mascarpone i ubijać. Masę podzielić na dwie części. Z jednej części odłożyć dwie łyżki i dodać do ostudzonej żelatyny, wymieszać i dodać do masy, szybko zmiksować.

Masa zacznie gęstnieć, od razu wykładamy ją na biszkopt łyżką robiąc pasy, zostawić należy miejsce na następną masę. Drugą masę robimy podobnie, tylko na koniec dodajemy kakao i drugą porcję rozpuszczonej żelatyny. Masę kakaową wykładamy w wolne pasy między białą masą.

Na koniec układamy na kremie ciastka Biscoff, mają one smak trochę korzenny, ale możemy je zastąpić herbatnikami kakaowymi. Ciasto polać polewą czekoladową. ■

Fot. autorka

– Pokazałem im mój film, jak ich koledzy biorą w łapę.

KURIER
WILEŃSKI

Prenumerata 2025

Roczna prenumerata trwa do 28 grudnia br.

Wydanie codzienne (kod 0044)

Na miesiąc 10,00€; Na 3 miesiące 28,00€; Na 6 miesięcy 54,00€; Na rok 105,00€

Wydanie magazynowe (kod 0172)

Na miesiąc 4,00€; Na 3 miesiące 11€; Na 6 miesięcy 21,00€; Na rok 40,00€

Dla osób niepełnosprawnych oraz emerytów
Wydanie codzienne (kod 0227)

Na miesiąc 9,00€; Na 3 miesiące 25,00€; Na 6 miesięcy 49,00€; Na rok 93,00€

„Kurier Wileński” można zaprenumerować:

- w każdym urzędzie pocztowym (Lietuvos paštas);
- drogą elektroniczną: www.prenumeruok.lt;

Zasięgnąć informacji można pod nr. tel. (8-5) 260 84 44, Birbinių g. 4A, LT-02121 Vilnius, kolport@kurierwilenski.lt, www.kurierwilenski.lt
VKC VILNIAUS
KULTŪROS
CENTRAS

**POLSKI ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY
PIEŚNI I TAŃCA**

WILIA

**ZAPRASZA NA KONCERTY NOWOROCZNE
O GODZ. 13 i 17**
28 GRUDNIA 2024 r.
Dom Kultury Polskiej w Wilnie

(ul. Naugarduko 76, Wilno)

Bilety: sekretariat DKP (pokój 203), I-V, 10:00 - 18:00.

tel. +370 523 33663

info: +370 656 03174

Wilno.iteka.lt

Nasza Gazeta

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody.

Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Skupujemy samochody w dowolnym stanie. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się na miejscu. Tel. +370 611 33 626

Kupię mieszkanie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty.

Tel. +370 683 73159

W konkurencyjnych cenach skupujemy samochody. Załatwiamy dokumenty. Wasz samochód – nasza troska. Tel. +370 602 05 044

USŁUGI

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji.

Tel. +370 677 34 202

Usługi cmentarne. Montaż pomników, nagrobków, płyta nagrobkowa – grobowce. Renowacja mogił, układanie kostki brukowej, wypełnienie kruszonym kamieniem i inne prace. www.gravas.lt, Vilnius, tel. +370 670 06 868

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże – od 14 euro.

Tel. +370 675 73 750

SPRZEDAŻ

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do

budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie.

Cena 20 euro/tona.

Tel. +370 600 18 083 (Leon)

POZNAJMY SIĘ

Kawaler, 48 lat, pozna kobietę do stałego związku. Tel. 0048 509 758 058

KUPOJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY W
CAŁEJ LITWIE 8 676 41155

UAB „Krekenavos agrofirma”
SKUPOJEMY BYDŁO
KROWY, CIELICE, BYKI
WEDŁUG WAGI RZEZNEJ BĄDŹ ŻYWEJ
WAŻY, PŁACI OD RAZU, TRANSPORTUJE
TEL. (8 620) 61179

um
UTENOS MĖSA
SKUPOJEMY BYDŁO
+370 620 33544

NAPRAWIAMY
• telewizory (LCD, plazmowe)
• komputery • monitory
• kamery wideo
• cyfrowe aparaty fotograficzne
• wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
• telefony komórkowe, radiotelefony
• mikrofalówki, odkurzacze.
Wykonujemy skomplikowany remont.
Udzielamy gwarancji.
Vilnius, ul. Kauno 34
tel. 8 655 22234
www.talsykla.com

KAWIARNIA SULTINIAI
• Smaczne pierogi z nadzieniem
• Aromatyczna kawa, herbata
• Szybka obsługa
• Gorące dania
Znajdą nas Państwo
w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

Wynajmiemy pomieszczenie komercyjne

Firma „Klion” ma do wynajęcia pomieszczenie komercyjne (biura, magazyny, sklep).

Bezpłatny parking przy pomieszczeniach.

Birbynių 4A	Linksmoji 5
1. 7,82 m ²	1. 19,59 m ²
2. 26,76 m ²	2. 41,94 m ²
3. 55,85 m ²	3. 115 m ²

+370 685 040 80

Świadczenie pomocy prawnej w sprawach zwrotu ziemi i innych nieruchomości

Bezpłatna pomoc prawna w sprawach zwrotu ziemi udzielana jest przez Związek Prawników Polaków na Litwie w Domu Kultury Polskiej w Wilnie przy ul. Nowogródzkiej (Naugarduko) 76. Pokój Nr. 211.

Osoby zainteresowane prosimy o rejestrację pod numerem tel. (+370 5) 233 0450 w godz. 9.00 – 16.00.

Pomoc prawną świadczą wykwalifikowani radcowie prawni i adwokaci.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

ŚWIĄTECZNY KONCERT
KOŁĘDY I PASTORAŁKI

26 GRUDNIA | 16:00 | DKP

Zbigniew Sinkiewicz

7.05 „Dziewczynka z zapalkami” film anim.
7.15 Alchemik
7.30 Pożyteczni.pl
7.55 Klasztorne smaki Remigiusza Frączki
8.20 Ukryte skarby
8.45 Rozmowy (nie)wygodne
9.35 S. „Sześć siostr”
10.30 Gra słów
10.55 Słownik polsko@polski
11.20 Alchemik
11.35 „Dziewczynka z zapalkami” film anim.
11.45 Kultowe rozmowy
12.10 S. „Korona królów”
12.35 S. „Leśniczówka”
13.00 Info Wilno
13.05 Rozmowy w Mackiewiczówce
13.30 To jest grane
14.10 „Ojciec i syn” film dok.
15.25 „Astronarium”
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Dziewczynka z zapalkami” film anim.
17.25 Raport naukowy
17.50 S. „Janosik”
18.35 Z Historią na Ty
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Z pamięci
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Komisarz Alex”
21.50 Kultowe rozmowy
22.15 Ukryte skarby
22.35 Rozmowy w Mackiewiczówce
23.05 S. „Paradoks”
23.50 Info Wilno
00.05 Studio Wilno
00.25 Z Historią na Ty
00.45 S. „Janosik”

6.00 Hymn Repu-

bliki Litewskiej
6.02 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
6.05 Dzień dobry Litwo
7.10 S. „Oto Święta Bożego Narodzenia! Wielkie Ocieplenie”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
8.50 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.40 S. „Dzielnica 31”
11.30 S. „Ostatni ślad Berlina”
12.15 Euromaxx
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
13.10 „Anthony Bourdain. Części nieznane”
13.50 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
16.25 S. „Górski lekarz”
17.10 S. „Dziedzictwo”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Wiadomości
19.00 Litewskie nagrody sportowe 2024
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.25 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
21.30 Wieczorem z Audrium Giržad
22.30 Wiadomości rowerowe
23.00 S. „ Fargo”
23.50 „Arvydas Sabonis” film dok.
00.00 S. „Anthony Bourdain. Części nieznane”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Jesteś dla mnie najpiękniejsza”
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Krwa-we kwiaty”
12.00 Wiadomości
13.00 Pani chłopak

14.00 S. „Moja mała”
15.00 S. „Kakao”
16.00 Kto tu jest?
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Całuję. Rūta
21.00 S. „Poważne sprawy”
21.30 Wiadomości
22.30 „Psy mafii” thriller
00.50 S. „S.W.A.T.”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Węć gdzie dalej?
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Litwa przemawia
8.30 Menora
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Jesteśmy Ukraińcami
12.00 S. dok. „Sztuka przestrzeni”
12.55 Notatki przyrodnika
13.25 Oto kino
13.55 Koncert
15.15 Puchar Świata w Biathlonie
16.30 S. „Serce kraju”
17.20 Dzień dobry, Litwo
19.00 Koncert
19.30 „Litewski pawilon narodowy na 60. Biennale Sztuki Współczesnej w Wenecji” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.33 „Mandibules” komedia
22.50 „Arvydas Sabonis” film dok.
00.30 S. ok. „Górski lekarz”

6.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
6.30 „Show dobre-gio wieczoru”
8.00 TV pomoc
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 Świeże pomysły z LIDL

12.02 S. „Chłopak”
14.00 S. „Kopalnie pasji”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.00 Świeże pomysły z LIDL
16.32 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 S. „Gliny”
21.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 Świeże pomysły z LIDL
22.32 „Przykłady obywateli” film fab.
01.00 S. „Rezydenci”

6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.20 S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.30 S. „Wojny glin. Kijów”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 „CSI. Miami”
12.30 S. „Świeża krew”
13.30 „Zasady mojej kuchni”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „Seal Team VI”
20.00 „Wojny kupujących”
20.30 „Ale numer!”
21.00 „10.000 B.C.” film fab.
23.05 „American Assassin” thriller

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Szlaki partyzanckie
8.00 S. „Chód prokuratora”
9.00 S. „Realna mistyka”
10.00 S. „Aleksandra”
11.00 S. „Stary”
12.30 Anatomia mieszkania
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”

15.00 S. „Zastrzeżenie”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 S. „Z miłości lub dla pieniędzy”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Bez ciebie”
21.25 S. „Aleksandra”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.40 S. „CSI kryminaliści”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Ostrożnie – rodzina”
9.00 „Zwiadowca przeszłości”
9.30 „Magazy-nowe wojny”
10.00 „Wojny gangów”
11.00 „Semafor”
12.00 „Mistrz kulinarny”
13.00 „Przetwarzanie”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Chicago Fire”
16.00 S. „CSI kryminaliści”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Semafor”
20.00 „Wojny gangów. Rzeźby”
21.00 „Przeznaczenie” dramat
23.00 S. „Rebel”

6.00 S. „Niewinni”
7.00 „Bądź ze mną”
8.00 S. „Wróżka”
8.30 S. „Ślepa”
9.00 S. „Yargi”
10.00 S. „Sprawy Rodzinne”
11.00 S. „Einstein”
12.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Niezapomniany”
15.00 S. „Anupamaa”

16.30 S. „Obiecany”
17.00 S. „Dziki”
17.30 S. „Ślepa”
18.00 S. „Jednostka Badawcza”
19.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 „Tatort. Underdogs. Odważna mała Lisa”
22.55 „Rocco Schiavone”
01.10 „Czerwona komnata”

06.10 S. „Dziedzictwo”
06.55 Info Poranek
08.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
08.30 „Dobre historie”
09.00 S. „Akcyjowa 38”
09.50 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 Serial fabularny
13.10 Agrobiznes
13.35 „To się opłaca”
13.50 „Ukryte cuda europejskiej przyrody”
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 S. „Klan”
19.25 „Reporterzy”
19.45 S. „Akcyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Królowie”
22.05 S. „Ojciec Mateusz”
23.05 „Sprawa dla reportera”
00.05 „Polski Broadway, czyli kabaret dwudziestolecia międzywojennego” film dok.

07.15 „Muzyczne poranki”
07.45 „Tamte lata, tamte dni”
08.20 „Podróż z historią”
09.05 „Video Art”
09.40 „Którędy po sztukę”
10.05 S. „Noce i dnie”
11.25 „Siekierzada” dramat
13.00 „Reżyserzy”
13.50 „Poczet świętów polskich”
14.25 „Tydzień z życia mężczyzny” film obycz.
16.05 „Hubal” dramat
18.30 S. „Noce i dnie”
19.30 Którędy po sztukę
19.45 „Video Art.”
20.25 „Jan Sebastian Bach”
21.00 „Hala odlotów”
22.00 „Zagubiona autostrada” film fab.
00.25 „Podróż Fanny” dramat

07.00 „Panorama”
07.35 „Słownik polsko@polski”
08.00 „Stacja Innowacja”
08.20 „Polacy Światu”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Kierunek Zachód”
12.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 S. „O mnie się nie martw”
15.05 „Studio w kontakcie”
15.50 „Nad Niemnem. Za wschodnią granicą”
16.05 S. „Maurycy i Hawranek”
16.15 S. anim. „Fortele Jonatana Koota”
16.30 „Program informacyjny”
17.00 „W poszukiwaniu dobrego filmu”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”

18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Zakochaj się w Polsce”
19.45 „Panorama”
20.10 „W obiektywie Polonii”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Pitbull”
23.15 „Polonia 24”

07.50 „Był taki dzień”
07.55 „Wojownicy czasu”
08.25 „Fake czy historia?”
09.15 S. „Czas honoru”
10.00 „W kotle historii”
10.25 „Obrazki 1/55” film dok.
10.35 „Ludzie i maszyny”
11.00 „Historia Polski. Pomnik” film dok.
11.55 „Encyklopedia II wojny światowej”
12.25 „Cztery strony świata”
13.15 S. „Tygrysy Europy”
14.00 „W godzinę próby”
14.15 „Śladami siostry Heleny Majewskiej”
14.35 „Wszystkie kolory świata”
16.20 „Skarbiec sztuki Lubelszczyzny”
16.30 S. „Korona królów”
16.55 „Polska i świat z historią w tle”
17.10 „Sensacje XX wieku”
18.05 „Służyć Polsce” film dok.
18.35 „Był taki dzień”
18.40 „Memento grudniowe 1970” film dok.
19.20 „Flesz historii”
19.35 „Reportaż”
19.50 S. „Czas honoru”
20.35 „Koło historii. Ostatni wywiad „Jura””
21.00 „Sonderghetto” film dok.
21.55 „Śmierć jak kromka chleba” film fab.
23.50 „Sensacje XX wieku”

00.50 Muzyczne chwile
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Sanktaria polskie
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Opowieści biblijne – historie animowane z Nowego Testamentu
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Mistrz i Katarzynka
07.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
07.50 Muzyczne chwile
08.00 Po stronie prawdy
08.55 Adwent na serio
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Słowo życia
09.40 Muzyczne chwile
09.55 Święty na każdy dzień
10.00 Na zdrowie
10.20 Opowieści biblijne – historie animowane z Nowego Testamentu
10.45 Rzeźbiarz Wielkiego Króla
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.25 Myśląc Ojczyzna
12.35 Przyroda i ludzie
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Wykłady z konferencji „Reminiscenty śmierci ks. Jerzego Popiełuszki”

13.40 Życie lasu. Storczyki
14.20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.35 Komarowska Wiktoria
16.00 Po stronie prawdy
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
17.35 Sól ziemi
18.05 Akademia prolife
18.15 Muzyczne chwile
18.30 Odpowiedzialni za Kościół
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Przyjaciele i bohaterowie
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Głos Polski
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Głos serca
23.45 Śląskie ślady Świadka Prawdy – błogosławiony Ryszard Henkes SAC

7.00 Fani czterech kółek
9.00 Jak to jest zrobione?
10.00 Łowcy klasyków
12.00 Łowcy staroci
19.00 Jak to jest zrobione?
19.30 Jak to działa?
20.00 Łowcy staroci: renowacje
21.00 Łowcy staroci: renowacje
22.00 Łowcy staroci: renowacje
23.00 Zabójcze łowienie
00.00 Nagi instynkt przetrwania

6.45 Studio Wilno
7.05 Superkrowe ABC
7.30 Imbir i Cytryna
7.55 Okrasa łamie przepisy
8.20 Z Andrussem po Galicji
8.45 Polonia 24
9.15 Portrety wileńskie
9.35 S. „Sześć siostr”
10.30 Gra słów
10.55 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
11.15 Superkrowe ABC
11.45 S. anim.
 „Czupu Czupu – Co tak terkocze i dzwoni?”
11.50 Kultowe rozmowy
12.15 S. „Komisarz Alex”
13.00 Info Wilno
13.05 Imbir i Cytryna
13.25 Do śmiechu!
14.20 „Wysłam kartkę” film dok.
15.15 Strona po stronie
15.25 Stacja Arktyka
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 S. anim.
 „Czupu Czupu – Co tak terkocze i dzwoni?”
17.15 Superkrowe ABC
17.40 Tyci encyklopedia Bzyka
17.45 S. „Na dobre i na złe”
18.35 Unia kulinarna
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Zapomniani, odzyskani
19.40 S. „Miłość nad rozlewiskiem”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 „Bodo” dramat
22.50 Imbir i Cytryna
23.15 S. „Ojciec Mateusz”
00.55 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.30 Unia kulinarna

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
6.05 Dzień dobry Litwo
7.10 S. „Oto Święta Bożego Narodzenia! Wielkie Ocieplenie”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
8.50 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.40 S. „Dzielnica 31”
11.30 S. „Ostatni ślad Berlina”
12.15 Euromaxx
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
13.10 S. „Anthony Bourdain. Części nieznane”
13.50 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
16.25 S. „Górski lekarz”
17.10 S. „Dziedzictwo”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Euroliga przez LRT
19.45 Turniej koszykówki Euroligi. „Žalgiris” – Willerban LDLC ASVEL
21.55 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
22.00 Złoty umysł.
23.15 „Dziewczyna w sieci pajaka” thriller
01.10 „Cleo” dramat

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Jesteś dla mnie najpiękniejsza”
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Krwa-we kwiaty”
12.00 Wiadomości
13.00 Pani chłopka
14.00 S. „Moja mała”
15.00 S. „Kakao”
16.00 Kto tu jest?

16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
21.00 „Nie marwt się, kochanie” thriller
23.25 „Wciele-nie” film fab.

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Legendy
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 „Wieczorem z Audrium Giržad”
8.30 Niedzielne przemyslenia
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 „Litewski pawilon narodowy na 60. Biennale Sztuki Współczesnej w Wenecji”
12.50 Litwin w sercu
13.45 Kocham Litwę
15.15 Puchar Świata w Biathlonie
16.35 S. „Serce kraju”
17.20 Dzień dobry, Litwo
18.30 Dzień Kultury.
19.00 Globalne Nagrody Litwy 2024
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Koszykówka. Puchar Europy. „Valencia Basket”
„7betLietkabelis”
23.30 O świcie X

6.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
6.30 S. „Gliny”
8.00 „TV pomoc”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 Świeże pomysły z LIDL
12.02 S. „Chłopak”
14.00 S. „Kopalnie pasji”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 Świeże pomysły z LIDL

16.32 TV Pomoc
17.55 Talenty grillowania LIDL
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Raya i ostatni smok” film anim.
21.30 TV3 wiadomości
22.30 Świeże pomysły z LIDL
22.35 „Szybcy i wściekli” film fab.
01.30 „Przykłady obywateli” film fab.

6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.20 S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.30 S. „Wojny glin. Kijów”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Świeża krew”
13.30 „Zasady mojej kuchni”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 Wrestling
21.00 „Zone 414” thriller
23.05 „10.000 B.C.” film fab.

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Pierwszy raz
8.00 Godzina TV wolność
9.30 Życie w biznesie
10.00 Formuła zdrowia
10.30 Pyszne życie
11.00 Przewodnik po długowieczności
11.30 Litewskie muzea
12.00 Kod zdrowia
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Lota”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Pół godziny z Valatką
17.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter

20.20 S. „Bez ciebie”
21.25 S. „Aleksandra”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Anatomia mieszkania
23.30 Pół godziny z Valatką
00.00 Godzina TV wolność

5.40 S. „CSI kryminaliści”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Ostrożnie – rodzina!”
9.00 „Przewodnik budowlany”
9.30 „Wojny magazynowe”
10.00 „Wojny gangów”
11.00 „Semafor”
12.00 „Mistrz kulinarny”
13.00 „Wyprawa ze Stevem Backshall”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Chicago Fire”
16.00 S. „CSI kryminaliści”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Semafor”
20.00 „Gliny”
21.00 „Pracownik miesiąca” komedia
23.15 „Prędkość 2. Porwanie statku” dramat
01.50 „Heist” film fab.

6.00 S. „Niewinni”
7.00 S. „Bądź ze mną”
8.00 S. „Dziki”
8.30 S. „Ślepa”
9.00 S. „Yargi”
10.00 S. „Sprawy Rodzinne”
11.00 S. „Einstein”
12.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Niezapomniani”
15.00 S. „Anupamaa”
16.30 S. „Obiecany”
17.00 S. „Dziki”
17.30 S. „Ślepa”
18.00 S. „Jednostka Badawcza”
19.00 S. „Straż

Pożarna w Chicago"
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 „Van Der Valk IV”
22.55 „Ślepy de-tektyw 5”
00.50 „Tatort. Underdogs”

06.05 „Dziedzictwo”
07.55 „Info Poranek”
08.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
08.30 „Agape Bli-sko Ciebie”
09.00 S. „Akacyjowa 38”
09.45 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komi-sarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 „Okrasa łamie przepisy”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Maga-zyn Rolniczy”
13.55 „Ukryte cuda europejskiej przyrody”
15.00 S. „Wichro-we wzgórze”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 „Klan”
19.25 „Reporterzy”
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 „To mo-głeś być Ty”
22.15 S. „Komi-sarz Alex”
23.10 „Kogel – Mo-gel” komedia
01.05 „Gra szpie-gów” film sensac.

07.10 „Muzycz-ne poranki”
07.50 „Tamte lata, tamte dni”

08.25 „Podró-że z historią”
09.10 „Wędro-wiec Polski”
09.50 S. „Noce i dnie”
10.55 „Hubal” dramat
13.15 „Jan Se-bastian Bach”
13.50 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
14.30 „Leśmian” film biograficzny
16.00 „W Centrum Komiksu” film dok.
17.25 „13 Krajowy Fe-stiwal Piosenki Polskiej Opole’75. Rinndial”
18.40 „Rozmowa z Danutą Rinn na tematy aktualne”
19.20 „Poczet świ-rów polskich”
20.00 „Reżyserzy”
21.00 „Wichrowe Wzgórza” dramat
23.00 „Hala odlotów”
23.55 S. „Dom pod Dwoma Orłami”

07.00 „Panorama”
07.35 „Zakochaj się w Polsce”
08.00 „Stacja Innowacja”
08.20 „Polacy Światu”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „W obiek-tywie Polonii”
12.30 „Wszystko przed nami”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 S. „M jak miłość”
15.05 „Polonia 24”
15.45 S. anim. „Marceli Szpak dziwi się światu”
15.55 „Dziwne przygo-dy Koziołka Matołka”
16.05 „Baśnie i bajki polskie” film anim.
16.30 „Program informacyjny”
17.00 „Szansa na sukces”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Te-leexpress Extra”
19.15 „Stacja Innowacja”
19.30 „Całkiem

niezła historia”
19.45 „Panorama”
20.10 „Ola Polonia”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Na do-bre i na złe”
22.20 S. „Na sygnale”
23.10 S. „Alter-natywy 4”
00.10 Panorama

08.10 „Był taki dzień”
08.14 „Flesz historii”
08.25 „Spór o historię”
09.00 S. „Czas honoru”
09.45 „W kotle historii”
10.10 „Polskie 100 lat”
10.35 „Historia Polski”
11.20 „Encyklopedia II wojny światowej”
11.45 „Benedykt Dybowski. Tajem-nice Świętego Morza” film dok.
12.25 „Fake czy historia?”
13.10 S. „Tygry-sy Europy”
13.55 „Podróż senty-mentalna” film dok.
14.40 „Kulto-we zabytki”
15.30 „Piosenką przez historię”
15.45 „Węgry ukryty płomień” film dok.
16.35 S. „Koro-na królów”
17.00 „Być kobietą w Himalajach” film dok.
17.45 „Sensa-cje XX wieku”
18.45 „Taksów-karz cichy bohater grudnia” film dok.
19.35 „Ludzie i maszyny”
20.00 S. „Czas honoru”
20.45 „Polska i świat z historią w tle”
21.05 „Gaz ziem-ny w Polsce. Po-czątek historii”
21.25 „Obła-wa” film dok.
22.15 „Oblicza terroryzmu”
23.00 „Myśliciele sylwetki polskie”
23.05 „Wszystko dla

Polski” film dok.
23.45 „Sensa-cje XX wieku”

00.00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Odpowie-dzialni za Kościół
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Przyjaciele i bohaterowie
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Głos Polski
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Przetrwaliśmy
06.30 Ze szkol-nej ławki
07.40 Póki nadzieja
08.55 Adwent na serio
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.40 Słowo życia
09.45 Świat wi-dziany sercem
10.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
10.35 Święty na każdy dzień
10.45 Jestem mamą
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.25 Głos Polski
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Głos serca
14.05 Blask prawdy
14.30 Msza świę-ta z Jasnej Góry
15.20 Muzycz-ne chwile
15.30 Drzwi do lasu
15.55 Słowo życia

16.00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Boże-go Miłosierdzia
16.20 Mocni w Wierze
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Natura Obiektywnie
17.35 Święty na każdy dzień
17.40 Prosto o gospodarce
18.00 Opiekuńcze skrzydła – Ho-spicjum św. Anny w Lubartowie
18.30 Geopolityka
18.55 Poczet Wiel-kich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Wester-platke Młodych
20.00 Warto za-uważyć... w mija-jącym tygodniu
20.30 Brat Franciszek
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Ja-snogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Cukierki Księdza Wali. Rzec o Ks. Infu-łacie Czesławie Wali
23.55 Przegląd Katolickiego Tygo-dnika „Niedziela”

7.00 Fani czte-rech kótek
9.00 Jak to jest zrobione?
10.00 Łowcy klasyków
12.00 Łowcy staroci
14.00 Złota gorączka
19.00 Jak to jest zrobione?
19.30 Jak to działa?
20.00 Łowcy sta-roc: renowacje
21.00 Zabój-cze łowienie
22.00 Życie codzienne służby granicznej
23.00 Kamera policyjna
24.00 Nagi instynkt przetrwania

TVP
WILNO

6.45 Studio Wilno
7.05 Domisie
7.30 Rok w ogrodzie
8.00 Unia kulinarna
8.20 Podróże z historią
8.50 Tygiel
9.10 Świadecko
9.25 Korona Gór Polski
9.50 Podróże Małej i Dużej
10.15 Domisie
10.40 S. „Sześć milionów sekund”
11.10 „Szkół z klasą” film dok.
11.55 Zapomniani, odyskani
12.00 S. „Plebani”
12.45 Czas pieniądza
13.05 Moje nowe narodzenie
13.25 S. „Komisarz Alex”
14.05 Muzeum Polskiej Piosenki
14.15 Daję słowo – Maciej Orłoś
15.00 Czas na przebój
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 Z Historią na Ty
16.40 Polacy Światu
16.45 S. „Ojciec Mateusz”
17.30 Nowe spojrzenie
17.55 Muzeum Polskiej Piosenki
18.00 S. „Komediantka”
19.00 Info Wilno
19.15 Ewangelia Litewski
19.25 Strona po stronie
19.40 Tygiel
20.00 Polacy to wiedzą!
20.30 Program informacyjny
21.00 „Maryla. Tak kochałam” film dok.
23.05 S. „Miłość nad rozlewiskiem”
23.50 To jest grane
00.15 Info Wilno
00.30 Kryminalna

Wileńszczyzna
00.45 Do śmiechu!

LRT | TV

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Węć gdzie dalej?
7.00 (Nie)emigranci
8.00 O świcie X
8.30 Sezon zdrowia
9.00, **9.35**, **Dzień** dobry Litwo
9.30, **10.30**, **11.30** Wiadomości
9.55 Przynajmniej są Święta Bożego Narodzenia
11.50 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
12.00 „Po pożarach lasów” film dok.
12.55 „Kalendarz Natury” film dok.
13.50 S. „Agata Kristi”
15.25 „Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024”
15.30 Wiadomości
15.45 Koncert życzeń
17.30 Kuchnia Beaty
18.30 Wiadomości
19.00 Szaleństwo na punkcie kół
19.30 Styl
20.30 Panorama
21.00 „Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024”
21.05 Kocham Litwę
22.40 „Miami Rhapsody” komedia
00.15 „Arvydas Sabonis. 11” film dok.

6.00 Filmy anim.
9.30 „Psi detektyw” komedia
11.10 „Fantastyczne zwierzęta i jak je znaleźć” film fab.
13.50 „Spider-Man” film fab.
16.10 „Poznaj naszą rodzinę” komedia
18.30 Wiadomości
19.30 Muzyczny show „Maska”
22.00 „Spragnieni

życia” komedia
00.25 „Dzień z życia blondynki” komedia

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Sezon zdrowia
6.30 Kuchnia Beaty
7.25 Złoty umysł
8.30 „Notatki przyrodnika”
9.00 Kalendarz ogrodnika.
9.30 Żyj tak czysto, jak to możliwe
10.00 Co dobre, sąsiedzie?
10.30 Pahonia
11.00 Jesteśmy Ukraińcami
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Litwin w sercu
13.00 Zupa naukowa
13.25 Puchar Świata w Biathlonie
14.15 Litewskie olimpijki
14.30 O świcie X
15.00 Euromaxx
15.30 Sportowe chwile z LRT
15.40 Puchar Świata w Biathlonie
16.30 S. dok. „Niezwyciężony”
16.55 Puchar Koszykówki Króla Mindaugasa „Cytadela”.
19.00 Legendy
20.00 Oto kino
20.30 Panorama
21.00 „Hibernować” komedia
22.20 S. „Agata Kristi”
23.55 Kocham Litwę

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Wezwijmy lekarza”
9.30 „W świecie zwierząt”
10.00 „Farma Vytara”
10.30 „Zrób sam”
11.00 „Przepis na dobry weekend”
11.30 „Wróż-

by Kotryny”
12.00 Świeże pomysły z LIDL
12.02 S. dok. „Dziś Kolumbia”
13.10 „Super tata” komedia
15.00 Świeże pomysły z LIDL
15.02 „Naręczony mimo woli” komedia
17.20 „Co po ilu?”
18.30 Wiadomości TV3
19.30 Gra „galvOK”
22.00 „Bitwa o Midway” dramat
00.50 „Co ty wiesz o swoim dziadku?” komedia

6.00 „Realna mistyka”
8.00 „Ale numer!”
9.00 „Kto w domu jest gospodarz?”
10.00 „Świadecko wieloryba” film dok.
11.10 S. dok. „Warsztat naprawczy”
12.15 „Lodowe lotnisko na Alasce”
13.15 „Realna mistyka”
14.15 „Walka ekstrasensów”
16.45 „Hoarders IV”
17.45 S. „Akademia Policyjna”
18.45 „Czego pragnę kobiety?” komedia
21.15 „Incepcja” thriller
00.15 Wrestling

lrytas.tv

5.00 „Realna mistyka”
6.00 S. „Zastrzeżenie”
8.00 „Zostawiając wszystko za sobą”
8.30 „Szlaki partyzanckie”
9.00 „Litwa świata”
9.30 „Moje miejsce”
10.00 Pyszne życie
10.30 „Kod zdrowia”
11.00 Czyste miasta
11.30 Anatomia mieszkania
12.00 S. „Prowincjonalny detektyw”

14.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
16.00 Wiadomości
16.30 Muzea litewskie
17.00 Pierwszy raz
17.30 Życie w biznesie
18.00 Wiadomości
18.30 Bushido ring
19.00 S. „Przeszedł... Sabas”
20.00 Wiadomości
20.20 S. „Stary”
22.30 Wiadomości
23.30 S. „Prowincjonalny detektyw”

6.00 „Piekielna droga”
7.05 „Najtwardsi piloci Dzikiej Alaski”
8.10 „Inny świat. Brazylia”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 „Autopilot”
10.30 „Gazas dugnas”
11.00 S. dok. „Dzika dolina”
12.00 S. dok. „Tajemnice Mekongu”
13.05 „Ostrożnie – rodzina!”
14.00 „Przetrawianie”
15.00 S. dok. „Wezwanie złamanej czaszki”
16.00 „Magazynewe wojny”
18.30 „Jeden. Próba umiejętności”
20.00 „Pozostawieni z milionem dolarów”
21.00 TV3 wiadomości
22.00 „Estonia katastrofa” dramat
23.00 „Nienawisć, którą dajesz” film fab.

6.10 „Prosta kuchnia Mary”
6.40 „Łapacz snów”
8.00 S. „Einstein”
10.00 „Professor T”
11.05 Dziesięć lat młodszy

12.10 „Włochy rozpakowane”
13.30 „Ślub za miliony”
14.30 „Zamieramy się żonami”
15.45 „Złoty chłopak” dramat
17.45 S. „Yargi”
18.45 S. „Dziennik Mediumu”
19.45 S. „HIP. Wysoki potencjał intelektualny”
21.00 S. „Vera”
22.55 S. „Van der Valk IV”
00.50 „Cztery pokoje” komedia

06.30 S. „Dzie-dzictwo”
07.20 „Balans bieli”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.40 „Rok w ogrodzie”
09.05 „Rok w ogrodzie Extra”
09.20 „Pełnosprawni”
09.50 „Nie bądź ślepy na ślepowrona”
10.40 S. „Ranczo”
11.45 S. „Komisarz Alex”
12.45 S. „Ojciec Mateusz”
13.40 „Nocne przejście” western
15.25 „Okrasa łamie przepisy”
15.50 „Dobre Strony”
16.10 S. „U Pana Boga w ogródku”
17.05 S. „Dzie-dzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 S. „Nie-pewność”
19.25 „Przed ekranem”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.20 „Parker” film fab.
23.30 „Londyński bulwar” film fab.

07.05 „Leśmian” film biograficzny
08.40 „Legenda Rocka”
09.50 „Tamte lata, tamte dni”
10.20 S. „Droga”
11.25 Koncert
12.15 „Goodbye Rockefeller” film fab.
14.30 „Borge Mogensen sztuka projektowania” film dok.
15.35 „W poszukiwaniu dobrego filmu”
16.15 „Artur i Minimki” film anim.
18.05 „Wajda w Japonii”
18.40 „Bosonoga Contessa” film fab.
21.00 „Zapach kobiety” dramat
23.40 „Zbi-gniew Wodecki i jego goście”

07.00 „Panorama”
07.40 S. „M jak miłość”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.55 S. „Magiczne drzewo”
14.00 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
14.30 S. „Na dobre i na złe”
15.30 „Z gwiazdą przez świat”
16.25 „Okrasa łamie przepisy”
17.00 „Kulturalni PL”
18.00 „Teleexpress”
18.20 S. „M jak miłość”
19.10 Lecę za miłością
19.45 Laskowik & Malicki
20.00 Dobry tytuł
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.20 S. „Ranczo”
23.15 „Organek pod prąd na dobry wieczór”

00.10 Teleexpress Weekend

08.15 „Był taki dzień”
08.20 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
08.45 „Benedykt Dybowski. Tajemnice Świętego Morza” film dok.
09.20 „Flesz historii”
09.40 „Było, nie minęło”
10.05 S. „Czarne chmury”
10.50 „Jani-ne” film dok.
11.55 „Cztery strony świata” film dok.
12.45 „Wszystkie kolory świata” film dok.
13.35 „Perły Bałtyku” film dok.
14.00 „Perły Bałtyku” film dok.
14.20 „Arrasów dzieje osobliwe”
14.45 „Wojownicy czasu”
15.15 „Deja vu” film fab.
17.00 „Z wie-szaka historii”
17.25 „Historia kuchni polskiej”
18.05 „Kultowe zabytki”
19.00 S. „Tajemnica twierdzy szyfrów”
19.45 „Portrety Wojenne”
20.10 „Fake czy historia?”
21.00 „Carte blan-che” film fab.
22.45 „Miasta z popiołów” film dok.
23.15 „Wojna koreańska” film dok.
00.05 „W godzinę próby”

00.00 Burza w Okręgu Krakowskim
00.30 Regał
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach

01.10 Infor-macje dnia
01.30 Geopolityka
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Westerplatte Młodych
02.55 Święty na każdy dzień
03.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
03.30 Brat Franciszek
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Natura Obiektywnie
06.25 Kielce 1946 zbrodnia z rosyjskiego scenariusza
08.15 Muzyczne chwile
08.25 Sól ziemi
08.55 Adwent na serio
09.00 Informacje dnia
09.15 Westerplatte Młodych
10.00 János Es-terházy. Niewymazana historia
11.00 Informacje dnia
11.15 Retrospekcja
11.20 Muzyczne chwile
11.35 Słowo życia
11.40 Polski Punkt Widzenia
12.00 Kropelka radości
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
13.50 Natura Obiektywnie
14.20 Ocalić od zapomnienia
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
15.35 Słowo życia
15.40 Święty na każdy dzień
15.45 Jak wygrać małżeństwo?
16.00 Czerwony Dwór
16.30 Wierzę w Boga
17.00 Infor-macje dnia
17.10 Historia PL
18.00 Z Parlamentu Europejskiego
18.30 Przełamując bariery
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Infor-macje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Manna z Nieba
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Infor-macje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Infor-macje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Warto być ojcem
23.15 Pastuszek

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Fani czterech kółek
10.00 Zapomniane i upuszczone
12.00 Kowboje drógowi
16.00 Przetrwać
18.00 Łowie nie krabów
19.00 Rzeka złota
22.00 Dziwne spotkania
23.00 Łowcy staroci
00.00 Ocalić dom

TVP
WILNO

6.30 Info Wilno
6.45 Zaginiono? Ocalone?
7.05 Detektyw Literka
7.20 Baśnie i bajki polskie
7.30 Projekt DOM
8.00 Wilno na Dzień dobry
9.00 Imbir i Cytryna
9.25 Kulturalni PL
10.15 Detektyw Literka
10.30 Studio Raban
10.55 Rozmowy na dwie głowy
11.00 Stacja Arktyka – Robot na lodowcu
11.25 Raport naukowy
11.50 Całkiem niezła historia
12.00 S. „Plebana
12.35 Jesteśmy stąd
12.40 Podróże Małej i Dużej
13.05 Moje nowe narodzenie
13.30 Całkiem niezła historia
13.45 Ewangelia Litewski
14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.10 „Szkoły z klasą” film dok.
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 Wileński koncert życzeń
16.45 S. „1920. Wojna i miłość”
17.30 Z gwiazdą przez świat
18.20 Lwów – miasto i ludzie Niepodległej Rzeczypospolitej
18.40 Jesteśmy stąd
18.45 Niezwykłe historie Białych Czerwonych
19.00 Czas na przebój
20.00 Przegląd tygodnia
20.30 Program informacyjny
21.00 S. „Matylda”
21.45 Haszta-gi tygodnia
22.30 Całkiem niezła historia
22.45 To było

tak – Benefis Bohdana Łazuki
00.40 Daję słowo
LRT | TV
6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Oto kino
6.30 Litwin w sercu
7.30 Dzień Kultury
8.00 Świąteczne myśli
8.30 Życie na wsi jest dobre
9.00 Kalendarz ogrodnika
9.30 Notatki przyrodnika
9.55 Przynajmniej są Święta Bożego Narodzenia
10.00 Encyklopedia Gustawa
10.30 Dzieci tysiąclecia Litwy.
11.30 Tutaj teraz?! Program publicystyczny dla dzieci
11.55 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
12.00 S. dok. „Dynastie”
12.55 S. dok. „Planeta Ziemia”
13.55 S. „Dążyć”
15.25 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
15.30 Wiadomości
15.45 Detektywi historii
16.45 Dajmy czadu!
18.00 Tydzień z „Wiadomości Rowerowe”
18.30 Wiadomości
19.00 „Okno na władzę”
19.30 Tydzień
20.30 Panorama
21.00 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
21.05 S. „Maria Antonina”
22.00 „Mieszkanie” dramat
00.05 „Cleo” dramat
6.00 Filmy anim.
9.30 „Sezona na misia” film anim.

11.10 „Zew natury” komedia
12.55 „Spider-Man 2” film fab.
15.25 „Alfa” dramat
17.20 Teleloto TV gra
18.30 Wiadomości
19.30 „Głos Litwy”
22.00 „Bumblebee” film fab.
00.20 „Człowiek w ogniu” thriller

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Filmy anim.
9.00 Odblaski
9.30 Drogi
10.00 7 dni Kowna
10.30 Wiara i życie
11.00 Więcej niż nauczyciel
11.30 Menora
12.00 Niedzielne przemyslenia.
12.30 Bajki Hansa Christiana Andersena
13.25 Puchar Świata w Biathlonie
14.15 S. „Anna z literą E”
15.00 Koszykówka. Inteligentny sposób Mistrzostwa MLKL
17.00 Otwarta kombinacja
17.25 Puchar Koszykówki Króla Mindaugasa „Cytadela”.
19.30 S. „Teodozja”
20.00 Tutaj teraz?!
20.30 Panorama
21.00 Zimowa-nie z operą
21.30 „Mesjasz” komedia
23.30 S. „Dążyć”

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „La Maistas. Wezwanie”
10.00 „Świat według kobiet”
11.00 „Zagro-da marzeń”
12.00 Świeże pomysły z LIDL
12.02 S dok. „Dzi-

ka Kolumbia”
13.10 „Apollo 13” film fab.
16.10 Świeże pomysły z LIDL
16.12 „Jeden w domu 4” komedia
18.00 „Własne koła”
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „X Faktor”
22.30 „Śmierć na Nilu” film fab.
01.00 „Szybcy i wściekli: Hobbs i Shaw” film fab.

6.00 „Realna mistyka”
8.00 „Kolory lasu”
8.30 „Róg tura”
9.00 Program sportowy
10.00 „Równik – pas życia” film dok.
11.10 S. dok. „Warsztat naprawczy”
12.15 „Lodowe lotnisko na Alasce”
13.15 „Realna mistyka”
13.35 „Walka ekstrasensów”
16.30 „Hoarders IV”
18.20 S. „Akademia Policyjna”
19.20 „Nice Guy. Równi goście” komedia
21.15 „Rings” film fab.
23.20 S. „The Grand Tour”
00.40 „Incepcja” thriller

lrytas.tv

5.00 „Realna mistyka”
6.00 S. „Zastrzeżenie”
8.00 Jak sobie pomóc
8.30 Brzmiące światy z Nomedą Kazlausa
9.00 Pyszne życie
9.30 S. dok. „Kociot litewski”
10.00 Przewodnik po długowieczności
10.30 Jestem wnioskodawcą
11.00 Kod zdrowia
12.00 S. „Prowincjonalny detektyw”
14.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
16.00 Wiadomości

16.30 24/7
17.30 Pół godziny z Valatką
18.00 Wiadomości
18.30 W świecie koszykówki
19.00 S. „Przyszedł...Sabas”
20.00 Wiadomości
20.20 S. „Stary”
22.30 Wiadomości
23.30 S. „Prowincjonalny detektyw”
01.30 S. „Agenci sprawiedliwości”

5.50 „Najlepsi kierowcy ciężarówek”
6.50 „Najtwardsi piloci Dzikiej Alaski”
7.55 „Inny świat. Brazylia”
9.00 „Wojny magazynowe”
9.30 „Na jednym końcu haczyk”
10.00 „Zwiadowca przeszłości”
10.30 „Egzas dugnas”
11.00 S. dok. „Szkocja. Rok na wolności”
12.00 S. dok. „Dzika dolina”
13.00 „Ostrożnie – rodzina!”
14.00 „Przetwarzanie”
15.00 S. dok. „Wezwanie złamanej czaszki”
16.00 „Gwiazdy lombardu”
18.00 „Magazyne wojny”
18.30 „Jeden”
20.00 „Pożostawienie z milionem dolarów”
21.00 TV3 wiadomości
22.00 „Brudna sprawiedliwość” thriller
00.00 „Magazyne wojny”

6.10 „Prosta kuchnia Mary”
6.40 „Łapacz snów”
8.00 S. „Einstein”
10.00 „Professor T”
11.00 „Rolnik

szuka żony"
12.00 „Rachel Allen
 Gotowanie w domu”
13.00 Pozdrowienia
15.45 „Złoty chłopa-
 pak” dramat
17.45 S. „Yargi”
18.45 S. „Dzien-
 nik Mediumu”
19.45 S. „HIP. Wy-
 soki potencjał
 intelektualny”
21.00 „Śnieg”
 detektyw
22.55 „Spraw-
 ka” dramat
01.05 S. „Vera”

06.30 „Sprawa
 dla reportera”
07.20 „Słownik
 polsko@polski”
07.55 „Słowo na niedzielę”
08.00 „Transmi-
 sja Mszy Świętej z
 Sanktuarium Bo-
 żego Miłosierdzia
 w Łagiewnikach”
09.00 „Tydzień”
09.30 „Z ciemności
 do światłości”
10.00 „Słowiński Park
 Narodowy” film dok.
10.30 „Ryso-
 pis” film fab.
11.55 S. „Komi-
 sarz Alex”
12.55 „Między
 ziemią a niebem”
13.00 „Anioł Pański”
13.15 „Między zie-
 mią a niebem”
13.45 „Wniebowzięci”
14.05 „Zaloty
 wśród zwierząt”
15.10 „Kogel Mo-
 gel” komedia
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 „Sisi” film
 kostiumowy
19.40 „Jaka to
 melodia?”
20.30 „Program
 informacyjny 19.30”
21.20 „Jeden
 dzień” film obycz.
23.15 „Kincsem.
 Miłość i hazard”
 film przygodowy
01.25 „Parker”
 film fab.

06.55 Koncert
08.05 „Rozmowy
 (nie)wygodne”
09.00 „Liturgie i
 nabożeństwa 2024”
10.00 „Borge Mogen-
 sen sztuka projek-
 towania” film dok.
11.10 „Od ucha do
 ucha” filmy anim.
11.35 S. „Rawhide”
12.35 „Teatr Telewizji”
14.45 „Johnny
 Guitar” film fab.
16.40 S. „Droga”
17.45 „Dobry tytuł”
18.15 „Niedziela z...”
21.00 „Pan Maje-
 styk” film fab.
22.55 „Bądź sobą,
 czyli nieopowiedziana
 historia Alice Guy –
 Blache” film dok.
00.50 „Dzieci i ryby”
 film krótkometrażowy

07.00 „Panorama”
07.40 S. „M
 jak miłość”
08.30 „Pytanie
 na śniadanie”
12.45 „Niezwyk-
 kłe miejsca”
12.55 „Między
 ziemią a niebem”
13.00 „Anioł Pański”
13.15 „Między
 ziemią a niebem”
14.00 „Transmisja
 Mszy Świętej”
15.15 „Tarapaty”
 film familijny
16.40 „Muzycz-
 ne NAJ”
17.05 „Fajna
 Polska Zimą”
18.00 „Teleexpress”
18.20 S. „M
 jak miłość”
19.10 „Jak nas widzą”
19.40 „Kabaret
 Ani Mru Mru”
20.30 „Program
 informacyjny 19.30”
21.20 S. „Stule-
 cie Winnych”
22.15 „Z gwiaz-
 dą przez świat”
23.15 „Głosy we-

wewnętrzne” spektakl
00.30 „Koncert”

08.50 „Był taki dzień”
08.55 S. „Korona
 królów. Jagiellonowie”
09.15 film dok.
10.05 S. „Czar-
 ne chmury”
10.55 „Koło
 historii”
11.20 „Rozkwit
 bałkańskich miast”
12.15 „Lodowe
 królestwo pantery
 śnieżnej” film dok.
13.05 S. „Walia
 dzika kraina”
13.55 „Historia
 kuchni polskiej”
14.35 „Wojow-
 nicy czasu”
15.05 „Bo osza-
 lałem dla niej”
 komediodramat
16.45 „Świad-
 kowie czasu”
17.00 „Fake czy
 historia?”
17.50 „Gaz ziem-
 ny w Polsce”
18.10 „Zygmunt Wró-
 blewski. Gorący tlen”
19.00 S. „Tajemnica
 twierdzy szyfrów”
19.45 „Fontainble-
 au prawdziwy dom
 francuskich monar-
 chów” film dok.
20.40 S. „Nieznane
 twarze historii”
21.15 „Historia Ko-
 walskich” film dok.
22.15 „Marsylski
 łącznik” film fab.
00.25 „Historia
 w postaciach
 zapisana”

00.00 Odpowie-
 dzialni za Kościół
00.30 Powołanie
 w powołaniu
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w
 obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Przeła-
 mując bariery

01.55 Poczet Wiel-
 kich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Święty na
 każdy dzień
02.15 Rozmowy
 niedokończone
03.20 Muzycz-
 ne chwile
03.30 Manna z Nieba
03.45 Modlitwa
 z telefonicznym
 udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc
 Ojczyzna
05.00 Apel Ja-
 snogórski
05.20 Polski
 Punkt Widzenia
05.40 Odpowie-
 dzialni za Kościół
06.05 Historia, której
 nie pamiętam
07.00 Jestem mamą
07.15 Mocni w Wierze
07.40 Muzycz-
 ne chwile
07.50 Regał
08.20 Od rycerza
 do żołnierza
08.45 Ocalić od
 zapomnienia
08.55 Adwent
 na serio
09.00 Słowo życia
09.05 Polski
 Punkt Widzenia
09.25 Święty na
 każdy dzień
09.30 Z Parlamen-
 tu Europejskiego
10.00 Prymas
 Stefan Wyszyński
10.10 Spotkanie z
 Magdaleną Buczek
10.15 Manna z Nieba
10.30 Msza świę-
 ta z Jasnej Góry
11.35 Przegląd
 Katolickiego Tygo-
 dnika „Niedziela”
11.40 Misja Szczecin,
 Poznań – Argentyna
12.10 Cysters
12.40 Adwentowe
 Rekolekcje ProLife
13.00 Anioł Pański
 z Ojcem Świętym
 Franciszkiem
13.15 Papież Po-
 lak do Rodaków
13.55 Święty na
 każdy dzień

14.00 Gość
 Oczekiwany
15.30 Życie
 jest piękne
16.00 Wieś to
 też Polska
17.00 Informacje dnia
17.10 Koncert
 życzeń
17.45 Matecz-
 niki Polskości
18.00 Natura et Homo
18.30 Sól ziemi
18.55 Poczet Wiel-
 kich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje
 dnia
19.15 Rozmowy
 niedokończone
20.25 Święty na
 każdy dzień
20.30 Moja kato-
 licka rodzina
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc
 Ojczyzna
22.00 Apel Ja-
 snogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Retrospekcja
22.45 Stan Bez-
 pieczeństwa
 Państwa
22.55 Święty na
 każdy dzień
23.00 Mocni
 Jego mocą
23.30 Muzycz-
 ne chwile
23.45 Jak wygrać
 małżeństwo?

7.00 Jak to jest
 zrobione?
9.00 Fani czte-
 rech kółek
11.00 Łowcy sta-
 roci: renowacje
15.00 Zapomnia-
 ne i upuszczone
17.00 Fani czte-
 rech kółek
19.00 Łowcy sta-
 roci: renowacje
21.00 Pogoń za
 samochodem
22.00 Włoska
 służba
 graniczna
23.00 Zapomnia-
 ne i upuszczone

TVP
WILNO

6.30 Z Historią na Ty
6.50 Świadełstwo
7.05 „Kasztania-ki” film anim.
7.10 Marceli Szpak dziwi się światu
7.25 Jesteśmy stąd
7.30 Bilans zdrowia
7.55 Makłowicz w podróży
8.20 Tańcząca ze światem
8.45 Przegląd tygodnia
9.10 Nowe spojrzenie
9.35 S. „Sześć sióstr”
10.35 Gra słów
10.55 Słownik polsko@polski
11.25 „Kasztania-ki” film anim.
11.35 Detektyw Literka
11.45 Strona po stronie
12.00 Świadełstwo
12.10 S. „Miłość nad rozlewiskiem”
13.00 Info Wilno
13.05 Moje nowe narodzenie
13.25 Jesteśmy stąd
13.30 „Szkoly z klasą” film dok.
14.20 „Gospodarz. Włodzimierz Tetmajer znany i nieznany” film dok.
15.15 Notacje
15.25 Polacy to wiedzą!
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Kasztania-ki” film anim.
17.15 Detektyw Literka
17.30 S. anim. „Marceli Szpak dziwi się światu”
17.40 S. „Strażacy”
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Klub u re-daktorów
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Lep-sza połowa”
21.55 Kultowe rozmowy
22.25 Tańcząca ze światem
22.50 Moje nowe

narodzenie
23.15 S. „Polo-wanie na ćmy”
23.50 Info Wilno
00.15 Studio Wilno
00.35 Wileński koncert życzeń

LRT | TV

6.00 Hymn Repu-bliki Litewskiej
6.02 Kalendarz bożo-narodzeniowy LRT 2024
6.05 Dzień dobry Litwo
7.10 S. „Oto Święta Bożego Narodzenia! Wielkie Ocieplenie”
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** Wiadomości
8.50 Kalendarz bożo-narodzeniowy LRT 2024
9.00 S. „Policja kry-minalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.40 S. „Dzielnica 31”
11.30 S. „Ostatni ślad Berlina”
12.15 Euromaxx
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 Kalendarz bożo-narodzeniowy LRT 2024
13.10 „Anthony Bour-dain. Części nieznane”
13.50 Kalendarz bożo-narodzeniowy LRT 2024
14.00, **15.00**, **16.00**, **16.20** Wiadomości
14.20, **15.15** Dzień dobry Litwo
16.15 Kalendarz bożo-narodzeniowy LRT 2024
16.25 S. „Górski lekarz”
17.10 S. „Dziedzictwo”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Historia rzeczy
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.25 Kalendarz bożo-narodzeniowy LRT 2024
21.30 LRT forum
22.30 Wiadomo-ści rowerowe
23.00 S. „ Fargo”
00.05 Kalendarz bożo-narodzeniowy LRT 2024
00.15 S. „Anthony Bour-dain. Części nieznane”
6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom

i Jerry Show”
7.00 S. „Jesteś dla mnie najpiękniejsza”
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 Wiadomości
13.00 Pani chłopka
14.00 S. „Moja mała”
15.00 S. „Kakao”
16.00 Kto tu jest?
16.30 Dobry wie-czór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 „Kopciuszek” film muzyczny
21.45 „Co wiesz o swoich dziadkach?” komedia
23.50 „Przetwac święta” komedia

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Repu-bliki Litewskiej”
6.05 Styl
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Tydzień
8.30 7 dni w Kownie
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Oto kino
12.00 „Legends”
13.00 Zupa naukowa
13.30 Dzień Kultury
14.00 Koncert życzeń
15.35 S. „Dzielnica 31”
16.20 S. „Serce kraju”
17.05 Euromaxx
17.25 Puchar Koszy-kówki Króla Mindau-gasa „Cytadela”.
21.30 Wileńska Mama Jazz 2024
22.45 Festiwal Jazzowy na Zamku w Kłajpedzie 2019
23.40 Euromaxx

6.00 „Co po ilu?”
7.00 „Farma Vytara”
7.30 „Własne koła”
8.00 TV pomoc
10.00 S. „W wi-rze miłości”
11.00 S. „Marze-nia o wolności”
12.00 Świeże po-mysły z LIDL
12.02 S. „Chłopak”
14.00 S. „Kopalnie pasji”

15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 Świeże po-mysły z LIDL
16.32 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Specjalny program dyskusyjny”
21.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 Świeże po-mysły z LIDL
22.32 „Bogowie Egiptu” dramat
01.05 S. „Rezydenci”

6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.20 S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.30 S. „Wojny glin. Kijów”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Świeża krew”
13.30 „Zasady mojej kuchni”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „Seal Team VI”
20.00 „Ale numer!”
21.00 „Bez lito-ści 2” thriller
23.25 „Dzwonek” film fab.

Irytas.tv

5.00 Jestem wnio-skodawcą
5.30 Przewodnik po długowieczności
6.00 Jak sobie pomóc
6.30 24/7
7.30 W świecie koszykówki
8.00 S. „Prowincjo-nalny detektyw”
9.00 S. „Realna mistyka”
10.00 S. „Aleksandra”
11.00 S. „Stary”
12.30 Czyste miasta
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia

jednego przestępstwa”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 Życie w biznesie
17.30 Pierwszy raz
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Godzina TV wolność
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Bez ciebie”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.40 S. „Główna wskazówka”
6.30 S. „CSI kry-minaliści”
7.30 „Najtwardsi piloci Dzikiej Alaski”
8.30 „Autopilot”
9.00 „Gazas dugnas”
9.30 „Magazy-nowe wojny”
10.00 S. dok. „Dziki Tajwan”
11.00 „Semafor”
12.00 „Mistrz kulinarny”
13.00 „Wyprawa ze Stevem Backshalem”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Chicago Fire”
16.00 S. „CSI kryminaliści”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Semafor”
20.00 „Wojny gangów”
21.00 „6 kul” dramat
23.25 „Czarne święta” film fab.

6.00 S. „Niewinni”
7.00 S. „Bądź ze mną”
8.00 S. „Dziki”
8.30 S. „Ślepa”
9.00 S. „Yargi”
10.00 S. „Sprawy Rodzinne”
11.00 S. „Einstein”
12.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Nieza-

pomniani"

15.00 S. „Anupamaa"**16.30** S. „Obiecany"**17.00** S. „Dziki"**17.30** S. „Ślepa"**18.00** S. „Jednostka Badawcza"**19.00** S. „Straż Pożarna w Chicago"**20.00** S. „Prawo i porządek"**21.00** „Alex Hugo"**22.55** „Śnieg" detektyw**00.50** „Czerwo na komnata"**06.05** S. „Dziedzictwo"**06.55** „Info Poranek w tym: Serwis Info i Pogoda Info"**08.00** „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"**08.30** „Studio Raban"**09.00** S. „Akacyjowa 38"**09.45** S. „Ranczo"**10.40** S. „Komisarz Alex"**11.45** S. „Ojciec Mateusz"**12.35** S. „Korona królów. Jagiellonowie"**13.10** „Agrobiznes"**13.35** „Magazyn Rolniczy"**13.55** „Zaloty wśród zwierząt"**15.00** S. „Wichrowe wzgórze"**15.55** „Jaka to melodia?"**16.35** „Gra słów. Krzyżówka"**17.05** S. „Dziedzictwo"**18.00** „Teleexpress"**18.20** „Jaka to melodia?"**18.55** S. „Klan"**19.25** „Reporterzy"**19.45** S. „Akacyjowa 38"**20.30** „Program informacyjny 19.30"**20.55** „Pytanie dnia"**21.30** „Śmierć na dejdzie jutro"**23.50** „Morderstwo w Orient Expressie" film fab.**07.10** „Muzyczne poranki"**07.40** „Tamte lata, tamte dni"**08.15** „Dzika Muzyka"**08.45** „Podróż z historią"**09.30** „Od ucha do ucha" filmy anim.**10.00** S. „Rawhide"**11.05** „13 Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej"**12.20** „Rozmowa z Danutą Rinn na tematy aktualne"**13.00** „Najbrzydszy samochód świata" film dok.**14.00** „Dokument.pl"**15.05** Informacja kulturalna**15.25** „Bosonoga Contessa" film fab.**17.45** S. „Noce i dzień"**18.55** „Hala odlotów"**19.55** „Galeria sztuki na ekranie"**21.00** „Moje córki krowy" film obycz.**22.40** Koncert**23.30** „Pan Majestyk" film fab.**07.00** „Panorama"**07.35** „Serce dla powodzian"**08.00** „Stacja Innowacja"**08.20** „Polacy Światu"**08.30** „Pytanie na śniadanie"**12.10** „Ola Polonia"**12.30** S. „Barwy szczęścia"**13.00** „Gość Poranka"**13.30** S. „Stulecie Winnych"**14.20** „Kiedyś to było..."**14.55** „Polacy Światu"**15.05** „Kulturalni PL"**16.05** „Cześć, czy mogę Cię zjeść?"**16.10** „Kocie kalamburki"**16.15** „Halo halo!"**16.30** Program informacyjny 14.30**17.00** S. „Korona królów. Jagiellonowie"**17.30** S. „Barwy szczęścia"**18.00** „Teleexpress"**18.20** „Gra słów. Krzyżówka"**18.50** „Te-leexpress Extra"**19.15** „Słownik polsko@polski"**19.45** „Panorama"**20.00** „Polacy Światu"**20.10** „Nad Niemnem. Za wschodnią granicą"**20.30** „Program informacyjny 19.30"**20.55** „Pytanie dnia"**21.25** S. „Polskie drogi"**22.55** „Kabaret Hrabi"**23.15** „Magazyn Ekspresu Reporterów"**00.10** Panorama**07.55** „Był taki dzień"**08.59** „Fake czy historia?"**09.45** „Przypadek Polski. Polityka i idee"**10.10** S. „Czas honoru"**10.55** „W kotle historii"**11.20** „Historia Polski" film dok.**12.05** „Polacy na ratunek Żydom"**12.20** „Encyklopedia II wojny światowej"**12.40** „Ludzie i maszyny" cykl dok.**13.05** S. dok. „Perły Bałtyku"**13.50** „Spór o historię"**14.20** „Niespotykanie spokojny człowiek" film dok.**15.15** „Miniatury filmowe do muzyki klasycznej"**15.20** „Czyścić" film fab.**16.50** „Opowieści weekendowe: Słaba wiara" film fab.**17.40** „Niezwyczajne historie z pocztówek"**17.55** „Axis Mundi Karola Schayera" film dok.**18.00** „Sensacje XX wieku"**18.50** „Zagrabiony, odnaleziony, odzyskany" film dok.**19.40** „Flesz historii"**20.00** „Polska i świat z historią w tle"**20.15** S. „Czas honoru"**21.00** „Historia w

postaciach zapisana"

22.50 „Krzysztof Krawczyk: całe moje życie" film dok.**00.30** „Lustro" film dok.**00:00** Jak my to widzimy z daleka widać lepiej**00:30** Tam, gdzie Bóg płacze**01:00** Słowo życia**01:05** Świat w obrazach**01:10** Informacje dnia**01:30** Sól ziemi**01:55** Poczet Wielkich Polaków**02:00** Msza święta z Jasnej Góry**03:00** Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem**03:15** Rozmowy niedokończone**04:20** Różaniec**04:50** Myśląc Ojczyzna**05:00** Apel Jasnogórski**05:20** Informacje dnia**05:40** Tam, gdzie Bóg płacze**06:10** Sanktuarium polskie**06:30** Odpowiedzialni za Kościół**07:00** Ze szkolnej ławki**08:10** Polacy w Bitwie o Anglię**08:55** Adwent na serio**09:00** Informacje dnia**09:15** Wieś to też Polska**10:15** Słowo życia**10:20** Mateczniki Polskości**10:30** Moja katolicka rodzina**10:55** Święty na każdy dzień**11:00** Informacje dnia**11:15** Rozmowy niedokończone**12:20** Stan Bezpieczeństwa Państwa**12:30** Warto być ojcem**12:45** Muzyczne chwile**13:00** Anioł Pański**13:03** Informacje dnia**13:20** Droga Ojca Łukasza**14:00** Wieluń był pierwszy**14:30** Msza święta z Jasnej Góry**15:20** Muzyczne chwile**15:30** Jeden Kościół, wielu świętych**16:00** Leśni mocarze**16:50** Ma się rozumieć**17:00** Informacje dnia**17:10** Sanktuarium polskie**17:30** Porady Medyczne Bonifratrów**18:00** Świadkowie**18:30** XX Rajd Katyński**18:55** Poczet Wielkich Polaków**19:00** Anioł Pański**19:05** Informacje dnia**19:15** Rozmowy niedokończone**20:25** Święty na każdy dzień**20:30** Poznajemy Polskę**20:45** Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci**21:00** Informacje dnia**21:20** Różaniec**21:50** Myśląc Ojczyzna**22:00** Apel Jasnogórski**22:20** Informacje dnia**22:40** Polski Punkt Widzenia**23:00** Z wędką nad wodę w Polskę i Świat**23:30** Filmowe Życiorysy PL**7.00** Fani czterech kółek**9.00** Jak to działa?**10.30** Skarby z szopy**12.00** Łowcy staroci**17.30** Skarby z szopy**18.00** Fani czterech kółek**19.00** Jak to działa?**19.30** Jak to jest zrobione?**21.00** Nagi instynkt przetrwania**22.00** Przeżyć na ratwie**00.00** Nagi instynkt przetrwania

Walczyła z krokodylem i zwyciężyła

Przykład pewnej Brytyjki pokazuje, że warto być odważnym. Nie dość, że można uratować komuś życie, to jeszcze nasz wysiłek może docenić sam król, przyznając medal za odwagę. Tak było w przypadku 31-letniej Georgii Laurie, która bawiąc na wakacjach ze swoją siostrą, wyrwała ją z paszczy krokodyla. Georgia zachowała zimną krew i dzieliła gada w pysk. Zwierzę nie poddało się od razu i spowodowało u obu kobiet poważne rany. Na szczęście siostronom udało się przeżyć dzięki pomocy medycznej. Niedawno natomiast Georgia została uhonorowana królewskim Medalem za Odwagę w Pałacu Buckingham. Fot. Freepik.com

Najludniejszy kraj świata chce zwiększyć dzietność

Część południowych stanów Indii rozpoczyna działania na rzecz zwiększenia dzietności. Dlaczego w najludniejszym, zamieszkanym przez 1,45 miliarda osób państwie, ruszają kampanie wspierające dzietność? Wszystko dlatego, że przyrost naturalny jest w nich rozłożony bardzo nierównomiernie. Podczas gdy stany północne wciąż notują wysoką dzietność, w centralnej i południowej części liczba urodzeń spada poniżej poziomu zastępowalności pokoleń.

Na południu Indii współczynnik dzietności spadł do 1,6 urodzeń na kobietę. Ekspert ostrzegają jednak, że w przypadku Indii mamy do czynienia ze zjawiskiem „starzenia się przed wzbogaceniem” — przykładowo dochód na mieszkańca stanu Andhra Pradesh jest średnio 28 razy niższy niż na mieszkańca posiadającej podobny poziom dzietności Szwecji. Oznacza to, że jeszcze trudniej będzie zapewnić starzejącym się ludziom niezbędne świadczenia społeczne.

Policjanci zatrzymali... sanie św. mikołaja!

Włoscy karabinierzy zatrzymali sanie św. mikołaja, ponieważ uznali, że nie spełniają wymogów kodeksu drogowego. Z tego powodu w przedszkolu nie odbyła się tradycyjna przedświąteczna zabawa. Pojazd wzbudził podejrzenia karabinierów, bo miał silnik, ale nie miał tablicy rejestracyjnej i homologacji. Do zdarzenia, które zepsuło dzieciom spotkanie przy choince i wywołało duże poruszenie oraz falę niezadowolenia, doszło w miejscowości Montegrotto Terme. Żandarmi zatrzymali na ulicy udekorowany, zmotoryzowany pojazd przypominający sanie i zabronili jego dalszej jazdy do przedszkola. Fot. Freepik.com

Fotomigawka

Wielkie święta roku zbliżają się galopując — jednak warto zachować się trochę „po kociemu” i znaleźć czas na relaks Fot. B. Ł.